Sakala

Asutanud C. R. Jakobson 1878

Laupäev, 8. märts 2014 Nr 46 | Viljandi maakonna päevaleht | sakala.ajaleht.ee | Hind 0,90 €

> **Postiljon Petškin, kes kuulutas, et alles pensionil olles hakkab ta tõeliselt elama, on ainult üks muretut pensionipõlve lubanud kahjulikest eeskujudest.**
>
> MARGUS HAAV, Sakala kultuurireporter

> **Kolledžit on mõtet pidada üksnes senikaua, kuni on kindel veendumus, et seal suudetakse pakkuda sama head haridust kui näiteks Tartus.**
>
> VOLLI KALM, Tartu ülikooli rektor

LK 3

Kust tuleb ilu ja kuhu läheb valu?

Seletada mehele, mida ja miks naised ilu nimel läbi peavad elama, on sama lihtne kui õpetada põrsas tuludeklaratsiooni täitma. Seepärast saatis Sakala ühe oma meesreporteri otse rindejoonele. Diiva ilusalongi töökas kollektiiv lasi tal kõik iluprotseduurid oma nahal järele proovida.

LK 8

Tänase lehe vahel ainult tellijatele

AJAKIRI ELUKOGENUD INIMESELE

60+

MADALVESI

Lumevaene talv jättis veekogud janusse

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Kui sageli käib kevadega kaasas uhke tulvavesi, siis praegu püsib järvede ja jõgede tase tavapärasest madalamal.

Keskkonnaagentuuri hüdroloogiaosakonna peaspetsialist-hüdroloog Ene Randpuu vaatas järele, et eile hommikul oli Võrtsjärve tase 14 sentimeetrit üle Rannu-Jõesuu vaatlusposti. Selle kuupäeva keskmiseks on aastakümnete jooksul kujunenud aga 48 sentimeetrit üle nulli.

Võrtsjärvest rüüpav Emajõgi voolas eile tasemel 56 sentimeetrit üle Tartu vaatlusposti nullpunkti. Aastakümnete keskmine tase sel päeval olnuks 97 sentimeetrit üle nulli.

Randpuu tõi välja ka Tänassilma jõe vaatluspunkti andmed, aga selle vaatlusrea statistika on lühike, saanud alguse 2006. aastal. Eile oli Tänassilma jõe veetase 34 sentimeetrit üle nullpunkti, vaatlusrea keskmine sel päeval on 56 sentimeetrit.

Kõnealused andmed pole siiski midagi erilist. Nagu Randpuu nentis, on kõigis veekogudes olnud esimese kevadkuu alguses ka märksa vähem vett.

«Seega seis ei ole kõige halvem,» lausus ta. «Et on alles märtsi algus, peaks õige kevad olema veel ees. Jõgedesse lumevett tulemas ei ole, kuid arvan, et aprill annab ikkagi nii palju sademeid, et väikese suurvee pingutame välja.»

Randpuu tõdes, et suurvesi jääb muidugi alla keskmist ning selle järgi võib oletada, et sademeid peaks rohkem tulema suvel. Põhjavee tasemega ei tohiks tema andmeil muret olla, sest see formeerus sügistalvel, kui Lõuna-Eestis oli rohkesti sademeid.

Ene Randpuu

Algis Martsoo

Soomaa giid Algis Martsoo ütles iirooniliselt, et Soomaal sünnib sel kevadel veetaseme rekord. «Tuleb ilmselt kõige madalam vesi, mis kevadel võib olla. Või tähendab – see ongi juba siin.»

Martsoo nentis, et kohalikele elanikele niisugune olukord ilmselt meeldib, aga kanuuretki pakkuvatele ettevõtjatele mitte.

Riisa vaatluspunkti andmeil alanes Halliste jõgi eile keskmiselt üks millimeeter tunnis. Seda arvestades langes jõetase 60 sentimeetrini üle nullpunkti ilmselt eile varasel õhtupoolikul.

Siinkohal võib võrdluseks tuua äärmusliku näite suurveekülllasest 2010. aastast: tookord saavutas Halliste jõgi 6. aprillil haripunktiks 494 sentimeetrit üle nullpunkti.

Kui suuremat sadu ei tule, jääb jõgi Martsoo sõnul oma sängi voolama nagu tavaliselt suviti. See tähendab ühtlasi, et hulk matkajaid jätab kanuusõitudele tulemata. Temal on praegu esimesed sõidud broneeritud 4. aprilliks.

«Kanuuhuvilised tulevad suurvee peale,» lisas Martsoo. «Midagi ei ole teha. Lootust on väga vähe.»

Ilmavaatlejana tuntud Kuusekäära talu elanik Indrek Hein on ajalehele Maaleht öelnud, et tema ennustus kevadiste sademete kohta on kahetine: puhuti kipub arvamus vihmase kevade kasuks, siis jälle ütleb sisetunne vastupidist.

Indrek Hein lisas, et suurvett, mis teid lõhub, tema ei tahagi, ehkki kanuumatkad tooksid talle lisateenistust.

TIPUD

Halliste jõel Riisal hüdromeetriajaamas mõõdetud kõrgeimad veetasemed ning eilne seis

FOTO: URMAS LUIK (PÄRNU POSTIMEES). GRAAFIKA: PIRET HOLTSMANN

Soomaal kanuumatku pakkuvatele ettevõtjatele on rekordmadal veetase õnnetuseks, sest paadimatkade korraldamiseks vett ei jätku ning kanuusid tuleks kohati vedada mööda kuiva maad.

TULIKA TAKSO
HEA VALIK VILJANDIS
1200
43 33 833

AP Mets
Ostame metsakinnistuid, kasvavat metsa ja põllumaad.
Info tel 434 2330, 505 7355.
E-post apmets@apmets.ee

ILM

6°

Täna on pilves selgimistega ilm. Paljudes kohtades sajab vihma. Puhub läänetuul kiirusega 7–12, puhanguti kuni 15 meetrit sekundis. Sooja on 2–6 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 6.54 ja loojub kell 18.04.

VILJANDIS

Jätkub festival

Täna kell 10 jätkub gümnaasiumis eile alanud õpetajate teatrifestival «Sillad».

Aate-Heli Õun kutsub galeriisse

Täna kell 15 algab linnagaleriis kohtumine kunstnik Heldur Lassiga. Pakutakse kooki ja kohvi ning tähistatakse Johann Köleri 188. sünniaastapäeva.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

ARVAMUS
Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

TITAAN

«Mul on Tuula väidete pärast piinlik ja häbi.»
Viljandi linnavolikogu sotsiaalkomisjoni liige Helmen Kütt linnavolikogu liikme Tauno Tuula väljaütlemistest volikogu istungi toimumispaiga kohta (6. märts)

VABA MÕTE

Uskuma ikka peab

MARGUS HAAV,
Sakala kultuurireporter

Kui te ei ole juhtumisi Muumitrolli sõber Väike My, keda ebakindel olukord ainult rahustab, siis jagate tõenäoliselt üldist arvamust, et kindlustunne on üks elu põhiväärtusi. Praegust elu ei saa küll mõne sajandi taguse nälgadest, katkudest ja lakkamatutest rüüsteretkedest tulvil perioodiga võrrelda, ometi tuleb tunnistada, et kindlusest on asi veel kaugel.

Viimased nädalad on löönud vahepeal üsna turvaliseks käänanud ellu suure mõra nii isiklikus kui globaalses plaanis. Postiljon Petškin, kes kuulutas, et alles pensionil olles hakkab ta tõeliselt elama, on ainult üks muretut pensionipõlve lubanud kahjulikest eeskujudest. Kes meist ei oleks unistanud sellest, kuidas pärast ausalt töötatud aastaid saab lõpuks rihma lõdvemaks lasta?

Kogu maailmas kõigil jalus kakerdavate Ameerika seenioridest kruiisituristide magusat elu ei söandanud enamik küll loota, kuid midagi selle leebema variandi taolist ometi. Nüüd tõmmati sellele unistusele ametlikult vesi peale.

Kui meil midagi kunagi üldse tõuseb, siis pensioniiga. Ja kui meil kuidagi õnnestubki selleni välja venitada, võime oma teise sambasse makstud raha eest kõigi eelduste kohaselt osta paar postkaarti ning saata need tervitustega nendele, kes kunagi selle kampaania algatasid. Juhul kui kogemata on sattunud tootlikum fond, võib endale lubada ka ühe pisemat sorti jäätise. Seejärel on konto nullis.

Postiljon Petškin, kes kuulutas, et alles pensionil olles hakkab ta tõeliselt elama, on ainult üks muretut pensionipõlve lubanud kahjulikest eeskujudest.

Venemaa on alati olnud kahtlane naaber, kellele selga pöörata ei tasu. Kuidagi õnnestus tal siiski valvsust uinutada. Ukraina sündmused kiskusid maski taas ühe ropsuga eest. Harva on ukrainlastel lastud oma saatuse peremees olla. Venemaa justkui varjatud, samas häbematult avalik agressioon tõi külma higi otsa ette paljudel rahvastel, teiste hulgas eestlastel, kes mäletavad veel hästi enda umbes samasugust minevikku.

Rahvusvaheline õigus? Eesti Vabariigil oli aastal 1940 Nõukogude Venemaaga vähemalt kolm lepingut, mis pidid justkui välistama igasuguse kallaletungi. Stalin jalutas nendega joonelt peldikusse.

Kogu respekti juures väikeriikide kaitsevõime vastu tuleb siiski möönda, et oma jõududega tõhus vastupanu tohutule sõjamasinale on pigem patriootlik unelm kui reaalsus. Sestap vaatame ootusärevusega, kuidas muu maailm Ukrainas toimuvale reageerib.

Näib, et Euroopa Liidu reaktsioon piirdub arutlustega fraktsioonides. Jääb arusaamatuks, mis mõttes võtaks liidu vaatlejate delegatsiooni komplekteerimine pool aastat aega. Hoopis USA eesotsas president Barack Obamaga ning NATO tegid esimesed jõulised ja konkreetsed sammud. Küllap küsis enamik eestlasi salamisi endalt, kellele peaksime lootma, kui meil midagi säärast peaks juhtuma. Krimm võib olla meile lähemal, kui arvata oskame.

Loodame ja usume siiski parimat. Kodanik Männikese sõber Otu leidis omal ajal, et päris ilma usuta ei saa. Peab uskuma, et homme tuleb ilus ilm ja on parem elada. Oma naist peab uskuma ja sõpru peab uskuma. Kui neid ka ei usu, siis pole muud kui pood kinni. Mulle Otu mõttekäik täitsa meeldib.

Nädala foto. Nädala lugeja

MARKO SAARM

Tihti kurdetakse, et lugejad ei vaevu tänapäeval enam pealkirjadest kaugemale vaatama. Heino Luik tõestas Karksi vallavolikogu viimasel istungil, et see ei kehti kaugeltki kõigi kohta. Ta oli 28. veebruari Sakalas ilmunud artikli «Taluperemees: ärge kolige Karksi valda!» nii põhjalikult läbi töötanud, et selles oli äramärgitud ridu peaaegu sama palju kui neid, mis olid jäänud märkimata.

Sakala loodab, et järgmisel korral, kui Karksi volikogu loata Vana-Viritele rajatud krossiraja küsimust arutama hakkab, analüüsitakse probleemi sisu vähemalt sama pühendunult kui seekord artikli teksti. (Sakala)

NÄDALA SKANDAAL

Printsessi sakutus

ELMO RIIG

Tatjana Golub on särav, töökas ja edukas aeroobikatreener. Tal on aeroobikakuninganna valimistelt ette näidata kaks printsessitiitlit ja finaalikoht. See on märkimisväärne saavutus, eriti kui arvestada, et viimasel konkursil oli nii mõnigi võistleja temast tublisti noorem.

Paraku sai muinasjutt hiljuti inetu lõpu, sest Golub pööras tülli tema tantsukoolis töötanud treeneri Rita Mutteliga. Treenerite konflikt päädis päev pärast vabariigi aastapäeva sellega, et Golub haaras Muttelil laste ja lastevanemate juuresolekul riietest ning karjus tema peale.

Eks erimeelsusi tule suhetes, ka töösuhetes, ikka ette. Ent need ei tohi jõuda klientide ette, eriti kui nood on lapsed. Ja päris kindlasti ei tohi seisukohtade väljendamine minna füüsiliseks.

HANS VÄRE

KOMPVEK

«Miks eelistatakse Karja tänava remonti Liiva tänava remondile? Esimene neist on vaid veidi porine, Liiva tänav aga sisuliselt mittesõidetav! Kas Liiva tänava elanikud polegi siis Viljandi kodanikud, et nende tagasihoidlikust soovist – oma koju pääseda – sellisel kombel üle sõidetakse?!»

Viktor Naanuri kommentaar uudisele «Plaani järgi on remonditud neli tänavat»

Nädala parima oma nime all sakala.ajaleht.ee kommentaariumisse postitatud arvamuse eest maksab Sakala 10 eurot puhtalt kätte. Kui näed siin oma kommentaari, võta ühendust aadressil karl.salumae@ajaleht.ee.

NÄDALA POKKERINÄGU

Janno Jerlakas

Täismaja ehk *full house* on pokkeris üks paremaid kaardikombinatsioone. Kui kätte satub kaks ühte ja kolm teist sorti kaarti, võid mängus oleva summa tõenäoliselt peagi enda ette roobitseda.

Viljandlasel Janno Jerlakasel läks pokkeriturniiri «PokerStars Sunday Million» neljanda koha ja sellega kaasneva 270 000 euro võitmiseks vaja tunduvalt rohkem kui ühte täismaja. Tal tuli mängida 13,5 tundi, et 46 852 võistlejast jagu saada.

Et kõnealune pokkeriturniir toimus internetis, ei pidanud Jerlakas vähemalt nägema vaeva oma emotsioonide varjamise ehk pokkerinäo tegemisega. Nädala, tõenäoliselt lausa aasta pokkerinäo tiitli on ta aga selletagi välja teeninud.

Pealkirja «Full House» kannab ka 1980-ndate lõpu populaarne Ameerika komöödiaseriaal, mis räägib ühe kirju perekonna tegemistest. Jerlakaski pole oma lähedastest ainus, kellele täismaja kätte on juhtunud. Alles paari nädala eest tõmbas tema tädipoeg Meelis Pärgma «Kuldkala» võistlusel Viljandi järvest välja kala, mis andis talle preemiaks sõiduauto Dacia Duster.

HANS VÄRE

ERAKOGU

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

120

Politseile anti teada, et 4. märtsil varastati Viljandi vallas ühest Ruudiküla talust LG arvutimonitor. Vargusega tekitatud kahju on 120 eurot.

Tartu ülikooli rektor Volli Kalm nimetas Viljandi kultuuriakadeemia olukorda teiste regionaalsete kolledžite omaga võrreldes fundamentaalselt erinevaks, sest selle kooli erialavalik ja suunitlus on Eestis ainulaadsed. ELMO RIIG

ARVAMUSLIIDRITE LÕUNA

Ülikooli rektor prognoosib akadeemia püsimajäämist

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Tartu ülikooli rektor Volli Kalm avaldas eile Viljandis pärimusmuusika keskuses peetud arvamusliidrite lõunal usku, et viie aasta pärast on Eestis kõrgharidust pakkuvaid linnu vähem kui praegu, aga kultuuriakadeemia jääb alles.

Oma ettekande algul tegi Kalm ühemõtteliselt selgeks, et kui valida tuleb hariduse kvaliteedi ja selle andmise koha vahel, tuleks igal juhul eelistada esimest. «Siin pole mitte mingit küsimustki,» rõhutas ta.

Rektor lisas, et igasugused järeleandmised hariduse kvaliteedis on põhimõtteliselt valed, sest kool on õpilaste jaoks, mitte vastupidi.

Volli Kalm märkis, et kui tippajal on Eestis olnud 68 000 üliõpilast, siis 2017. aastaks saavad kõrgkooliealiseks demograafilise languse ajal sündinud lapsed ja üliõpilaste arv langeb prognoosi kohaselt 35 000 ja 37 000 vahele.

See kõik hakkab otseselt mõjutama regionaalseid kolledžeid, sest kui tudengite arv langeb alla kriitilise piiri, muutub ülikooli filiaali toimimine mitmes mõttes küsitavaks. Kalmu arvamust mööda võiks igas sellises filiaalis olla vähemalt 500 või 600 õpilast.

«Kolledžit on mõtet pidada üksnes senikaua, kuni on kindel veendumus, et seal suudetakse pakkuda sama head haridust kui näiteks Tartus,» sõnas ta, esinedes Sakala ja Euroopa parlamendi Eesti infobüroo korraldatud seitsmendal arvamusliidrite lõunal, mille pealkiri oli «Kuidas mats ära rikkuda?».

Praegu annab Tartu ülikool kõrgharidust viies ning Tallinna ülikool ühes regionaalses kolledžis. Volli Kalm usub, et viie aasta pärast on neid alles jäänud võib-olla kolm.

Nende hulgas peaks tema prognoosi järgi olema ka Viljandi kultuuriakadeemia. Selle õppeasutuse olukorda nimetas ta teiste regionaalsete kolledžite omaga võrreldes fundamentaalselt erinevaks. Seda seetõttu, et selle kooli erialavalik ja suunitlus on Eestis ainulaadsed.

Hendrik Agur: igas vallakeskuses ei pea gümnaasiumi olema

Arvamusliidrite lõunal esines avakõnega Hendrik Agur, kes on Viljandimaalt pärit, kuid aastaid pealinnas Gustav Adolfi gümnaasiumi juhtinud. Ta avaldas kindlat veendumust, et igas väiksemas vallakeskuses ei pea olema gümnaasiumi, sest need ei suudaks pakkuda konkurentsivõimelist haridust. Viljandimaa võimalust näeb Agur hoopis tugevale põhiharidusele keskendumises.

«Head vallajuhid, ärge püüdke pidada iga hinna eest gümnaasiumi, vaid keskenduge sellele, et teil oleks tugev põhikool!» pöördus ta kõnes omavalitsusjuhtide poole.

Agur avaldas usku, et Viljandimaal jätkub veel mõni aasta tendents väikeste gümnaasiumide uksi viimse võimaluseni lahti hoida. Samal ajal ei näe ta võimalust, et see väga pikalt kesta saab. (Sakala)

Indrek Tarand: õpetajate palgatõusuks võiks võtta laenu

Euroopa Parlamendi liige Indrek Tarand leiab, et koolijuhi netokuupalk võiks olla 5000 euro ringis ning kogu õpetajaskonna sissetulekud vajaksid radikaalset suurendamist.

Tarand sõnas eilsel Sakala arvamusliidrite lõunal teema üle arutledes, et õpetajate palgatõusu võiks rahastada laenuga. Ehkki paljud peavad igapäevakulude laenu abiga finantseerimist veaks, arvas Tarand, et seda tuleks otsustada konkreetsest vajadusest ja ajahetkest lähtudes.

Europarlamendi liige kõrvutas palgaraha laenamist õppelaenuga, mida tudengid võtavad kui investeeringut kõrgharidusse. «Eesti madal laenukoormus ei kõlba kaela panna, et presidendi vastuvõtule minna, aga panga ooteruumi sobib sellega minna küll,» sõnas ta. (Sakala)

Lillekuhilad rändavad täna naiste sülle

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Tänasel naistepäeval on lillepoed mehi täis. Hakkajamad tegid ettevalmistusi juba eile.

Mulgi marketis asuvast Teemu Äri lillepoest ostis kaasale potis kasvava gerbera Holstrest pärit Mati Remmet. «Homme hea üle anda,» sõnas ta.

Kollase, punase ja roosa tulbi ostnud Külli Laursoo põhjendas varajast ostu sellega, et elab maal ja iga päev linna ei jõua. «Ämmale kingin punase, nooremale tütrele roosa ja keskmisele kollase õie,» ütles ta.

Viljandlanna, kes oma nime öelda ei soovinud, märkis, et tuli õit ostma liikumisraskustega naabrimehele, et too saaks 8. märtsil oma prouat rõõmustada.

Päikese sümbol

Teemu Äri omaniku Dena Kivilaane sõnutsi ongi tänavu, mil naistepäev jääb laupäevale, rohkem ostmist juba päev varem.

«Paljud ostavad lilli oma töökaaslastele ja teised järgmiseks päevaks varuks,» kõneles ta.

Suurimaks müügihitiks nimetas Kivilaan tulpe, nende hulgas omakorda kollaseid. «Pärast pimedat ja külma aega on need omalaadsed kevadekuulutajad – otsekui päikesed.»

Dena Kivilaan tõdes, et taasiseseisvuse algusaegadel kippus punase minevikuga naistepäeva hiilgus tuhmuma, aga nüüd on see taas ausse tõusnud. «See on väga tore. Naised tahaksid ju alati rohkem lilli saada.»

Ka osaühingu Viljandi Piko omanik Vello Pille oli seda meelt, et naistepäev on taas popiks saanud ja lilleostjate arv sel päeval järjest kasvab.

Naistepäev troonib tipus

Osaühingule Floreas Viljandi kuuluvad lillepoed Centrumis, Maksimarketis ja Mustla Konsumis. Poode juhatava Aire Tamme sõnutsi on lillemüüjatel kolm suuremat müügitippu: naistepäev, emadepäev ja koolilõpp.

Suurima käibe toob tema tähelepanekute kohaselt koolilõpp, aga kui arvestada ühe päeva kohta müüdud lillede hulga järgi, on esikohal just naistepäev. «Enim tulevad naistepäeval poodi mehed, kes on kliendina väga meeldivad. Nad ostavad hästi palju lilli korraga,» kõneles Tamme. Tema tähelepanekut mööda on naised kliendina teadlikumad ja loevad rohkem raha.

«Kõige rohkem läheb naistepäeval kaubaks tulp ja roos võrdselt,» lisas Tamme.

«Kevadlilled ehk tulbid ja nartsissid on kõige ostetumad,» kinnitas Vello Pille. Tema sõnutsi ostetakse hästi ka krüsanteeme ja flamingolilli ning iga aastaga on järjest popimaks tõusnud potililled. Viljandi kesklinnas asuva Marcuse ja Uku keskuse lillepoe omanik Aare Kallas lisas, et hea minek on ka orhideedel, priimulatel ja asaleadel. Kõige rohkem tahetakse siiski tulbiõisi.

«Tulpidele ei tohi liiga palju vett panna ning seda peaks paari päeva tagant vahetama. Lilledel tuleks varsi lühemaks lõigata, siis kestavad nad kaua, vähemalt nädala,» õpetas Kallas.

Minevikust on tal meenutada vahva lugu roosidega. «Toona tegime ühele kliendile 8. märtsiks tellimusena kahe meetri kõrguse roosipuu, kuhu kulus 1500 roosi. Tänapäeval selliseid imesid enam ei tellita,» lausus ta muheldes.

Holstres elav Mati Remmet ostis potilille tänaseks ära juba eile. Teemu Äri omanikul Dena Kivilaanel on praegu väga kiired ajad.

Hawaii Expressi Viljandi kaupluse juhataja Artur Makku sõnul on seni kõige paremini kaubaks läinud koolilastele mõeldud jalgrattad. ELMO RIIG

LUMETA ILMAD

Rattad hakkasid tänavu varakult veerema

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Piisas spordipoel vaid suuskade asemele jalgrattad sättida, kui esimesed läksidki kaubaks.

Hawaii Expressi Viljandi kaupluse juhataja Artur Makku ütles neljapäeval, et sel aastal on nad ostja leidnud juba paarikümnele rattale. Müük läks tema sõnul käima ligikaudu kaks nädalat tagasi.

Umbes samal ajal hakkas rattamüük pihta ka Velomoto kaupluses. Selle müüja ja mehaanik Ahto Puu kinnitas, et praeguseks on sisse saadud üsna hea hoog ning kliente käib võrdlemisi palju.

Joosepi rattapoe juhataja Simmo Joosep tõdes samal ajal, et kuigi käes on alles märtsikuu esimene pool, on ta rattahooajaks valmistumisega pisut hiljaks jäänud. Rattakraami väljaseadmine alles käib ning ta loodab sellega võimalikult kiiresti ühele poole saada.

Esimesed jalgrataste kohta küsijad ilmusid Simmo Joosepi sõnul välja juba veebruari lõpul ehk märgatavalt varem kui tavaliselt. Võrreldes mulluse aastaga, mil lumi püsis kaua maas, on rattaaja käimaminemise vahe iseäranis suur – umbes kaks kuud.

«Aga kui vaadata kaugemasse minevikku, siis märtsikuu on tavaliselt juba üsna kevadine olnud,» märkis ta.

Kundesid lisandub iga päev

Ühes jalgratast soetada soovivate inimestega on aktiivseks muutunud ka need kunded, kes tahavad oma kaherattalise lasta korda teha või seda hooldada.

«Üldiselt on nii, et kui ühed hakkavad käima, tulevad ka teised. Nagu bussiga tuleksid,» sõnas Artur Makku muigamisi.

Kõige aktiivsemad on Makku kirjeldust mööda olnud lapsevanemad, kes otsivad ratast oma võsukesele. «Eks nad on vaadanud, et ilmad on soojaks läinud ja laps saaks rattaga koolis käia,» rääkis ta.

Hawaii Expressi kaupluse juhataja ütlemist mööda lisandub kliente iga päev. Kui esialgu käis päevas läbi viis või kuus jalgratast soetada või korda teha lasta soovivat klienti, siis praegu on neid mitu korda rohkem.

Sõiduvahendite remontimise järjekordi pole esialgu veel tekkinud. Nii Artur Makku kui Ahto Puu kinnitasid, et hooldust või putitamist vajavad jalgrattad saab üldiselt kiiresti ette võtta. Kõige rohkem küsitakse praegu tavapärast kevadhooldust, nagu kettide ja hammasrataste õlitamist.

Ahto Puu usub, et kui ilmad lähevad veel mõne kraadi võrra soojemaks, elavneb rattamüük märgatavalt.

Esialgu tuleb kundedel leppida tavapärasest pisut väiksema jalgrattakraami valikuga, sest selle hooaja kaup on alles saabumas.

«Kalendri järgi peaks praegu olema veel talv,» märkis Ahto Puu.

Suuski müüdi vähe

Mõneti erineb aeg, mille jooksul poed loodavad kogu kauba kätte saada. Kui Ahto Puu sõnul on see lähema paari nädala küsimus, siis väiksemat rattapoodi pidav Simmo Joosep avaldas usku, et selleks kulub nädala jagu päevi.

Seda, et tänavu õnnestub maha müüa tavapärasest suurem rattakogus, loodavad ühtviisi kõik poed. Kas või seepärast, et lühike ja pehme talv tähendas tagasihoidlikku suusaäri. Konkreetseid arve ei kippunud poepidajad nimetama, kuid nad kinnitasid ühtviisi, et müük jäi väga kesiseks.

SIHTASUTUS Viljandi Haigla

Sihtasutus Viljandi Haigla kuulutab välja päringu

haigla-tervisekeskuse ehitamiseks sobiva krundi

leidmiseks

Krundi või maa-ala soovituslik suurus on 9000–15 000 m²

Krunt peab paiknema Viljandi linnas, bussijaamast soovituslikult mitte kaugemal kui 700 m

Kinnistule esitatavad üldnõuded ning pakkumuse vormi leiate haigla kodulehelt: www.vmh.ee/kinnistu-paring

Pakkumuste esitamise tähtaeg on 17.03.2014 kell 9

MAAILMAFILM
TARTU WORLD FILM FESTIVAL 2014
Maailma parimad dokfilmid Tartus
15.–22. märts
Tutvu filmidega: worldfilm.ee

Prahipõletajad on juba päästjatele tööd andnud

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Karksi vallas Hirmukülas näris kulupõlemisest alguse saanud tuli mustaks kuuri alumise ääre. Igasuguse prahi põletamisega tasub olla ettevaatlik, eriti hoonete läheduses. MARKO SAARM

Reede öösel käisid päästjad Vastemõisas järelevalveta jäetud põlevat oksahunnikut kustutamas ja eelmisel nädalal süttis Karksi vallas Hirmukülas kulupõlengust kuur. Prahihunnikuid on tossamas näha paljude majapidamiste juures.

Eile keskpäeval Viljandist Karksi poole sõites hakkas silma kaks lõket, milles põletati arvatavasti kevadtöödel tekkinud rämpsu.

Karksi-Nuia tulekaitse seltsi vabatahtlik päästja Reikko Virit ütles, et üldiselt pole kulupõlengute kustutamise hooaeg veel alanud ja väljakutseid on vähe.

Tema käis viimati tuld kustutamas eelmise nädala teisipäeval Hirmukülas, kus süttinud kuuri ümbruses olid kulupõletamise jäljed. Päästjatelt noomida saanud peremees väitis, et tuli oli alguse saanud kellegi teise visatud konist, ja oma süüks ta seda ei võtnud.

Ümberringi tossavate rämpsuhunnikute tõttu on päästeautod Reikko Viriti kinnitusel juba stardivalmis, võttes arvesse, et ilmateade lubab nädalavahetuseks lõkke tegemist soosivaid soojakraade.

Olgugi et kulupõletamine on aasta läbi keelatud, saab enamik põlenguid päästeameti andmetel alguse just lõkketegemisest. Olgu siinkohal meelde tuletatud, et lõket võib teha vaid tuulevaikse ilmaga mittesüttivale pinnasele ning tulease peab olema hoonetest vähemalt 15 ja metsast 30 meetrit eemal.

Valmis maailma esimene mulgikeelne laulik

KRISTI ILVES,
Mulgi uudiste toimetaja

Kolmapäeval oli Tarvastu käsitöökotta kokku tulnud hulk mulgimeelset ja -keelset rahvast, sest tähistati maailma esimese päris mulgikeelse lauliku valmimist.

«Mulgi laste laulu- ja mänguvihk» on raamatuke, milles on poolsada mulgikeelset laulu. Ühe osa moodustavad vanad regi- ja rahvalaulud ning laulumängud, näiteks «Tii, tii, tigane» ja «Vares, vaga linnuke». Kõik need on vanadest laulikutest kokku korjatud ja ilusasse mulgi keelde seatud. Igal laulul on juures, millisest Mulgimaa kihelkonnast see on üles kirjutatud.

Lauluvihu teises osas on päris uued mulgikeelsed lastelaulud, mille autorid on Alli Laande, Tiina Lillepuu ja Kristi Ilves. Kõik laulud on noodikirja seadnud Tarvastu muusika- ja kunstikooli õpetaja Riina Grencštein.

Raamatukese koostajad loodavad, et see on suureks abiks kõigile mulgi keele ja lauluõpetajatele. Seni on mulgi laulud eri raamatutes teiste lauludega segiläbi olnud, uusi mulgikeelseid lastelaule ei ole aga üldse välja antud. Nüüd on need üheskoos kaante vahel.

Lauluvihiku andis välja Tarvastu muuseumi sõprade selts ja toetas Mulgimaa kultuuriprogramm.

«Mulgi laste laulu- ja mänguvihk» kingitakse kõigile Mulgimaa koolidele ja lasteaedadele. Raamatukese saab endale soetada Tarvastu raamatukogust.

«Mulgi laste laulu- ja mänguvihu» koostasid (vasakult) Kristi Ilves, Alli Laande, Riina Grencštein ja Tiina Lillepuu. MERILA PIHLAP

DAMMIX

ostab
- KASVAVA METSA RAIEÕIGUST
- ÜMARMATERJALI
- KASVAVAT JA VIRNASTATUD VÕSA

info meelis@dammix.ee tel 5657 9883
kalle@dammix.ee tel 5629 4011
www.dammix.ee

ROGER PUIT

AS ROGER PUIT OSTAB JÄTKUVALT ERAMETSKONNA LOOMISE EESMÄRGIL

TALUMAID

HOOLI OMA METSA TULEVIKUST.
HELISTA TEL 434 7647, 504 1062, FAKS 434 7710.
ROGERPUIT@HOT.EE

OSTAME METSAKINNISTUID, KASVAVAT METSA JA METSAMATERJALI. PAKUME VEO- JA RAIETEENUST.

AS Lemeks Põlva
Tel 502 1666; 799 1474
Margus.Juhkam@lemeks.ee
Lähemalt meist: www.lemeks.ee

LEMEKS METS

Lõuna-Eesti ERAMETS
ostame METSA-KINNISTUID
üle Eesti: tel 507 2544
www.erametsa.ee

Kas sul vajab laelamp vahetamist?
Või kardinapuu ülespanemist?
On sul vaja paigaldada põrandaparketti või teha muid remonttöid?
Või vajad abimeest pisitöid tegema?
MEIE TULEME JA AITAME SIND!
Tel 5194 2358

KUGA mööbel kogemus mugavusest

SUUR VALIK MÖÖBLIT.
Tule ja tutvu! Hinnad soodsad.
JÄRELMAKSU VÕIMALUS!

MEIE KAUPLUSED:

VILJANDIS Riia mnt 52 telefon 433 6029
ABJA-PALUOJAS Tiigi 1 telefon 436 0158
VALGAS Vabaduse 2/4 telefon 767 0173, E-R 9-18, L 9-15
TÜRIL Tehnika 8 telefon 384 8576
RAPLAS Piiri 5A telefon 489 4453
PÕLVAS Jaama 69D telefon 799 1489
JÕGEVAMAAL Pauastveres telefon 775 1310

- puurkaevude puurimine
- pumpade paigaldus
- salvkaevude pesu
- küttekaevude puurimine

Balti Puurkaev
Tel 521 7415, 504 2999
www.BaltiPuurkaev.ee

TEATERI TELAKKA
ARINUMMINEN PETROSKOI

Tampere Telakka teatrilavastus Eestis!
Soome riikliku preemia laureaat 2013
T, 18. märtsil kell 19
TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia saalis
Kaasprodutsendid
LAHTI VANHA JUKO ja RAKVERE TEATER
Soome keeles, tõlge eesti keelde
rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

Stefanelli auto gas equipment
AUTOGAASISEADMED: PAIGALDUS JA HOOLDUS
Sõida roheliselt!
TS-Hydraulic OÜ
Tel. 5303 1642
info@ts-hydraulic.ee
www.ts-hydraulic.ee
TS Hydraulic
METSATEHNIKA MÜÜK JA HOOLDUS
MÕÕTESÜSTEEMID JA METSATARVIKUD
HÜDROSÜSTEEMI DIAGNOSTIKA JA REMONT

PARAPSÜHHOLOOGILINE ABI
ALBERT STEPANJAN
(OÜ Võlur Albert, reg-nr 10055321)
aitab vabaneda alkoholi- ja nikotiinisõltuvusest, liigsest kehakaalust, stressist, depressioonist, kaela- ja seljavaludest ning muudest probleemidest.

www.stepanjan.com
Vastuvõtt Viljandis 13. märtsil
Registreerumine tel 508 8237

- Ostame METSAKINNISTUID, ka raiutud ja hüpoteegiga
- Ostame PÕLLUMAAD

Küsi hinda! Teeme pakkumise!
PAPINIIDU 5, SILLAKESKUS, 80010 PÄRNU,
TEL 447 7900, 528 5263,
FAKS 447 7903, metsagrupp@hot.ee
oü Metsagrupp

MÄNNIMÄE KÜLALISTEMAJA
KOHVIKTEATER
OSADES INDREK TAALMAA
AUTOR ANDRUS KIVIRÄHK

14. märtsil kell 20 monokomöödia kahes osas
"SINISED KILESUSSID JALAS"
Pileti hind 12 €. Broneerides laua viiele - soodushind 50 €. Piletite müük ja laudade broneerimine Männimäe külalistemaja kohviku kassas Riia mnt 52d, Viljandi. Info tel 435 4845, www.mannimaja.ee

RAVIMIREKLAAM

Külmetuse esmaabi

Niipea, kui on käes niisked ja jahedad ilmad, tõuseb kiiresti külmetushaigustesse nakatumiste arv. Kinnine nina ja piinav köha segavad igapäevatoimetusi. Tunneme end nõrga ja kurnatuna.

Juhul, kui algavale külmetusele ei pöörata koheselt tähelepanu, võib haigus süveneda – nina limaskest läheb turse ja nina jääb kinni. Lisaks võib ülemiste hingamisteede infektsioon edasi areneda alumistesse hingamisteedesse, ka siin läheb limaskest turse ja eritub sitket röga, mis põhjustab tugevat köha ja hingamisvaevusi.

Kiire lahendus!

Lahendus on GeloMyrtol® forte kapslid (standardiseeritud mürtool), see on taimne ravim ülemiste ja alumiste hingamisteede põletike raviks.

Selles sisalduv eeterlike õlide segu mürtool jõuab vere kaudu hingamisteedesse ja hakkab kopsude kaudu väljuma. Läbides hingamisteed, vähendab mürtool limaskestade paistetust, vedeldab röga, kergendab nuuskamist ja köhimist.

GeloMyrtol® forte (standardiseeritud mürtool) kapsleid võtke kohe esimeste haigustunnuste tekkides. Selliselt talitades tunnete end kiiremini tervena ja saate taas vabalt hingata.

Parem tunne juba esimesel päeval!

- **Lahtistab röga**
- **Kergendab köhimist**
- **Kergendab nuuskamist**
- **Vabastab hingamisteed**

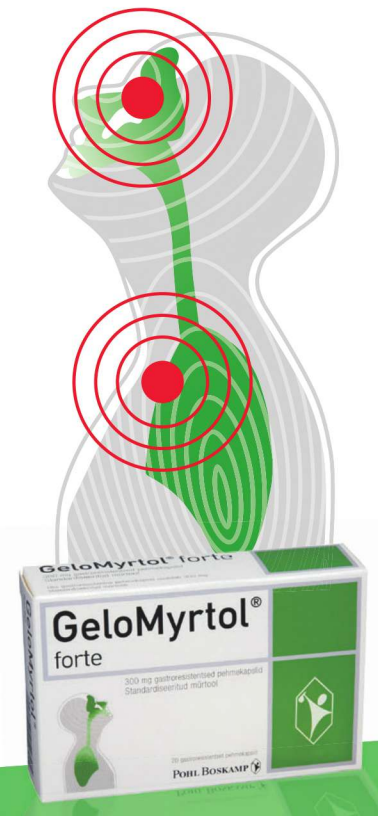

Käsimüügiravim.
Näidustus: Sekreedi vedeldamine sinusiidi ja bronhiidi korral.
Tähelepanu! Tegemist on ravimiga. Enne tarvitamist lugege tähelepanelikult pakendis olevat infolehte. Kaebuste püsimise korral või ravimi kõrvaltoimete tekkimisel pidage nõu arsti või apteekriga. **Tootja ja müügiloa hoidja:** G. Pohl-Boskamp GmbH & Co. KG, Saksamaa
Täiendav informatsioon müügiloa hoidja esindajalt Eestis: OÜ KBM Pharma, Tähtvere 4, 51007, Tartu, Eesti. Tel. 733 8080

KLICK
SINU DIGIPOOD

PARIM HIND EESTIS

Garanteeritult parim jõudluse ja hinna suhe!

Lenovo IdeaPad G510 on varustatud kõige uuema ja ülivõimsa neljatuumalise protsessoriga Intel Core™ i7-4700MQ.

Võimas AMD Radeon HD 8750M graafikakiirendi sobib hästi arvutimängude mängimiseks. Kiirusta, sest kogus on piiratud!

Lenovo IdeaPad G510

ekraan	Intel	Windows	Radeon HD
15.6"	Quad-Core i7-4700MQ	8.1	8750M graafika
mälu	**kõvaketas**	**aku tööaeg**	**kaal**
8GB	1000GB +8GB SSD	6:00	2,6kg

• 2GB graafikamälu • WiFi • Bluetooth 4.0
• 2xUSB3.0 • USB2.0 • HDMI • VGA

-30%
kuumakse alates **18.64**
hind 699.-
tavahind 999.-

Äriklassi kvaliteet parima hinnaga!

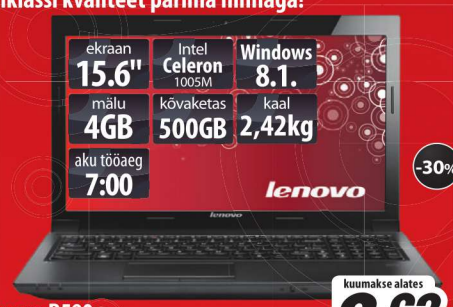

-30%

Lenovo B590
• mittepeegelduva pinnaga ekraan • väga vaikne ja jahe • sõrmejäljekindel tugevast plastist korpus • Intel graafika • DVD-kirjutaja • WiFi • Bluetooth 4.0 • HDMI • VGA • 1xUSB3.0 • 2xUSB2.0

kuumakse alates **9.63**
hind 349.-
tavahind 499.-

Võimsa sisuga sülearvuti tööks ja meelelahutuseks!

GARANTII 3 AASTAT
-25%

DELL Inspiron 15 (3521)
• LED TrueLife ekraan • DVD-kirjutaja • Intel HD graafika • Waves MaxxAudio 4 helisüsteem • WiFi • Bluetooth 4.0 • 2xUSB3.0 • 2xUSB2.0 • HDMI • VGA

kuumakse alates **12.20**
hind 449.-
tavahind 599.-

Ülivõimas neljatuumaline jõudlus stiilses kestas!

GARANTII 3 AASTAT
-38%

HP Pavilion 15-n037so
• ProtectSmart kõvaketta kaitsesüsteem • kuni 6132 MB/2GB eraldiseisev graafikamälu • DVD-kirjutaja • WiFi • DTS Sound+ kõlarid • 2xUSB3.0 • 1xUSB2.0 • HDMI VGA

kuumakse alates **14.78**
hind 549.-
tavahind 899.-

Kvaliteetne tahvelarvuti nüüd eriti hea hinnaga!

TAHVELARVUTI
Lenovo IdeaTab A1000L

-50%

79.-
tavahind 159.-

OS.	protsessor	mälu	ekraan	aku kestvus	kaal
Android 4.1.2.	Dual Core 1.2GHz	8GB	7" 600x1024	7 tundi	340g

Nutikas ja lihtne!

NUTITELEFON
Samsung Galaxy Young

-31%
LUKUVABA

89.-
tavahind 129.-

OS.	protsessor	mälu	ekraan	kõne-/ooteaeg	kaal
Android 4.1.2.	Cortex A5 1,0GHz	4GB	3.2" 320x480	7/250 tundi	112g

Saadaval hõbedane, valge, punane ja sinine mudel!

Erakordne telefon, erakordne hind!

NUTITELEFON
Motorola Moto G

LUKUVABA

8GB	16GB
-20%	-23%
kuumakse alates **5.77**	kuumakse alates **6.54**
hind 199.-	hind 229.-
tavahind 249.-	tavahind 299.-

CORNING Gorilla Glass	OS.	protsessor	ekraan	kõne-/ooteaeg	kaal
	Android 4.4.	Quad-Core 1.2GHz	4.5" 720x1280	14/336 tundi	143g

Stiilne, võimas ja veekindel nutitelefon Sony-lt!

NUTITELEFON
Sony Xperia Z1

LUKUVABA
4G

kuumakse alates **12.98**
hind 479.-
tavahind 699.-
-31%

• tolmu- ja veekindel
• saadaval valge, lilla ja must mudel

OS.	protsessor	mälu	ekraan	kõne-/ooteaeg	kaal
Android 4.3.	Quad-Core 2.2GHz	16GB	5" 1080x1920	14/880 tundi	170g

Eriti hea hinnaga iPhone!

NUTITELEFON
Apple iPhone 4S
Saadaval must ja valge mudel.

kuumakse alates **10.92**
hind 399.-
tavahind 599.-
-33%
LUKUVABA

CORNING Gorilla Glass

OS.	protsessor	mälu	ekraan	kõne-/ooteaeg	kaal
iOS 7	Cortex-A9 1GHz	16GB	3.5" 640x960	8/200 tundi	140g

Juhtmevaba klaviatuur ja hiir kodukasutajale Trustilt!

KLAVIATUUR+HIIR
Trust

-20%
19.99
tavahind 24.99

• komplektis juhtmeta klaviatuur ja hiir • 2.4 GHz wireless • tööraadius kuni 3 meetrit • pikk aku tööaeg • sobilik nii vasaku- kui paremakäelistele kasutajatele

Suurepärane lauaarvuti kodukasutajale!

LAUAARVUTI
Lenovo IdeaCentre H515s

-25%

Windows 8	AMD Dual-Core E1-2500
mälu 4GB	kõvaketas 1000GB
Radeon HD 8240 graafika	

kuumakse alates **8.34**
hind 299.-
tavahind 399.-

• 2xUSB3 • 4xUSB2 • HDMI • VGA
• High Definition Audio 5.1
• DVD-kirjutaja

Suur Samsung telerite soodusmüük! Hinnad all kuni 33%. Näiteks see suur 40" 40F5000 LED teler vaid 399EUR!

47" 119cm LED LCD-TV GRUNDIG 47VLE9372SL

-37%
kuumakse alates **26.37**
hind 999.-
tavahind 1599.-
Müügil ka 55" mudel

-36%
kuumakse alates **18.64**
hind 699.-
tavahind 1099.-

Kampaania kestab 04.03.2014 – 30.03.2014. Kaupa on piiratud koguses. Kõik pildid on illustratiivsed. Näidatud kuumaksed on arvutatud tingimusel, et järelmaksu lepingu periood ei ületa järelmaksu piirmäära. Järelmaksu pakkumine ei kehti kõikidele kaupadele. Järelmaksu pakkumine ei kehti kõikidele kaupadele. Järelmaksu pakkumine ei kehti kõikidele kaupadele

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0047, tiina.sarv@ajaleht.ee

11. III

11. märtsil kell 11 kohtuvad Viljandi raamatukogus lugejatega kultuurkapitali kirjanduspreemia nominendid Triin Soomets, Kalju Kruusa, Kätlin Kaldmaa, Paavo Matsin ja Ülo Mattheus. Vestlust juhib Urmas Vadi.

Silvi Saar tutvustab külaraamatut. MEELIS SÕERD

Ühe küla elu

MEELIS SÕERD,
Lõuna-Mulgimaa toimetaja

Lugejate ette on jõudnud kogumik endise Ülemõisa kooli õpetajate ja vilistlaste mälestustest «Jää püsima, Eesti küla!».

Raamat räägib Kaarli, Ülemõisa ja nende naaberkülade, samuti Rimmu ja Õisu ajaloost. Tähtsal kohal on ka meenutused omaaegsest Kaarli raudteejaamast.

«See ei ole ajalooraamat, see on mälestusteraamat,» rõhutas kogumiku koostaja ja toimetaja Silvi Saar, kui trükist Eesti Vabariigi 96. aastapäevale pühendatud aktusel Halliste rahvamajas esitleti. Tema sõnul on raamatu väljaandmise taga soov, et Eesti riik väärtustaks külaelu.

Kogumik annab pildi sellest, kuidas rohkem kui poolteise sajandi jooksul elasid Eesti talud, külad ja maainimesed. Oma lood on kirjutanud endise Ülemõisa kooli vilistlased, kes on alal hoidnud oma suguvõsa inimpõlvedepikkust ajalugu ning sellest teadmisi ja elujõudu ammutanud.

Raamatus on neli osa. Esimene sisaldab materjale 2012. aastal asetleidnud endise Ülemõisa kooli ja külakogukonna kokkutulekust ning vilistlaste mälestusi. Teises antakse ülevaade Kaarli valla majandustegevusest ja mõnest juhtkujust ühes muhedate meenutustega.

Kolmandas osas toovad raamatu 20 autorit lugeja ette oma suguvõsa hinnalise pärandi: fotod, dokumendid ja mälestused. See on maainimeste ja nende kodude, külade ning majandite ehtne kultuurilugu. Neljas osa puudutab hilisemat perioodi kuni tänapäevani.

Suureformaadilist 265-leheküljelist kvaliteetselt trükitud raamatut on huvitav lugeda, sest see on kirjutatud sooja südame, suure hingejõu ja mahlaka huumoriga. Paeluvust lisavad ligi pool tuhat fotot, dokumendid ning Aldur Lehtaru pliiatsiillustratsioonid.

LOOMINE

Laulud muudkui tulevad

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

See, et muusikapedagoog Maarika Reimandi õpilased mõnelt omaloomingukonkursilt peotäie auhindadega koju tulevad, ei pane enam kedagi imestama, aga paratamatult tekib küsimus, miks just tema juhendatavad lapsed nii edukad on.

Istume ühel varajasel hommikutunnil Viljandi muusikakoolis õpetaja Reimandi klassis. Pärin, kui suur on olnud tema abi võidu toonud meloodiates, ja saan kohe aru, et see ei olnud kuigi hästi sõnastatud küsimus.

«Lapsed on nii tublid ja suuremaid see mõte ehk isegi solvaks, sest nad ise on võimelised looma huvitavaid asju,» vastab ta. Ja lisab mõne aja pärast: «Kui ma oleksin võidulood ise valmis kirjutanud või kõvasti kaasa aidanud, miks siis pole ilmunud minu autorikogumikku? Tubli laululoojana oleks mul endal ammu kümneid laule välja pakkuda, mina aga olen kirjutanud vaid paarteist lugu, peamiselt algklassi- või lasteaialastele.»

Nii polnud see küsimus mõeldudki.

«Miks nad kirjutavad ja miks neid nii palju on?» arutleb õpetaja edasi. «Võib-olla on see järjepidevus. Esimesed hakkasid tasapisi kirjutama paarkümmend aastat tagasi. Väiksed lapsed näevad, et kui sa muusikat õpid ning oled loominguline ja vaimne inimene, siis püüad oma mõtteid ka muusika kaudu väljendada. Või laulus. Mis kellegi tugev külg on. Sõnade loomine ei tule igaühel kergelt. Mõnikord pannaksegi omavahel paarid – luuletaja ja helilooja – kokku.»

Ükski noot pole vale

Laulud jõuavad õpetajani nii, et ta uurib aeg-ajalt rühmatunnis, kas keegi on millegi kallal nokitsenud. Eriti siis, kui ees ootab mõni üritus, millel saaks omaloominguga üles astuda.

«Tavaliselt teeme pisikesi viisijuppe, mis tunni teemaga haakuvad, või lihtsalt improviseerime oma pillidel. Laseme vaimu vabaks ja igaüks saab kokkulepitud ajal oma pilli abil teistele midagi öelda. Ükski noot pole vale, sest noote pole ette antud, luuakse just siin ja praegu. See meetod aitab õpitut muusikas või pillimängus rakendada, koos on huvitav ja julgem,» selgitab Maarika Reimand. Ka siis, kui omaloomingulised laulud lavale jõuavad, kasutatakse sageli pille, mida autorid või nende rühmakaaslased muusikakoolis õpivad.

«Kui last väikesest peale väga ei piirata, vaid lubatakse katsetada, ilma et teda püütaks parandada, kui ta mõne kõrvalsammu teeb, tekibki julgus ennast väljendada,» leiab õpetaja ja ütleb, et ta isegi õhutab neid piiridest välja minema. «Paljudes on ekstreemsusi, mida esile tuua. See ongi omapärane ja huvitav. Kõik ei pea olema standardne ja etteaimatav.»

Maarika Reimand tegeleb Viljandi ja Võhma muusikakoolis nädala jooksul rühmatundides rohkem kui saja lapsega. Neist sajast harrastab heliloomingut paarikümne ringis. Päris helilooja tõotab saada ehk mõnest üksikust.

TUBLID

Konkursilt «Südamelaul 2014» naasid preemiaga Maarika Reimandi õpilased Agatha Dooni Murro Võhmast ning Katrina Merily Reimand ja Emma Sepp Viljandist.

Samas ei ole teatud tasemeni muusikaline haridus üldse tähtis. «Mul on kogemus Võhma gümnaasiumist. Noored, kes ei olnud üldse eraldi muusikat õppinud, kirjutasid laule ja olid väga edukad. Neil olid head tekstid ja ilus muusika. Ma panin selle nende ettelaulmise järgi kirja,» meenutab õpetaja.

«Need lapsed, kes heliloominguga tegelevad, pole teistest kõrgemal,» leiab ta. «Kõigil on oma tugevad küljed. Mõni on hea interpreet, teine tugev matemaatik ja tegeleb muusikaga vaid hobi korras.»

Põhikooli muusikatunni lastest erinevad muusikakooli õppurid õpetaja sõnul just suurema motiveeritusega.

Küsin, kuidas sellega ikka on. Teame ju paljude kuulsate muusikute eluloostki, kuidas päris noorena tegeldi alaga vaid vanemate sunnil.

«Alguses on lastel huvi olemas, aga siis võib juhtuda, et nad natuke väsivad. Mõnikord on toetav sundimine vajalik, sest igaüks vajab vahetevahel taganttõukamist, et oma teed edasi käia,» kõneleb Maarika Reimand.

«Mõnikord tuleb aga asja kaaluda,» möönab ta. «Kõigepealt seda, kas ei saa muuta midagi aine sisus või õpetamismeetodites, et sellised lapsed leiaksid oma huvi uuesti üles. Tuupimine arusaamatute mõistete päheõppimisena on Viljandi muusikakoolis õppejuhataja eestvedamisel väljajuurimisel.»

Nagu väike lipulaev

Pikki ja tihedaid tööpäevi tegev Maarika Reimand ei saa isegi Viljandis osa kõigist kontsertidest, mida ta sooviks kuulata. Väga läks talle aga hinge viimane jõulukontsert Jaani kirikus, mille andsid Viljandimaa kammerkoor ja Sakala meeskoor.

«Mulle meeldis, kuidas kammerkoor Kadi Ritsingu juhatusel laulis Tõnis Kõrvitsa «Puudutust». See tõesti puudutas. Ma ei ole nii täiuslikku ettekannet kuulnud. See oli eriline, uskumatult ilus.»

«Puudutus» on sellesuvise laulu- ja tantsupeo «Aja puudutus. Puudutuse aeg» nimilaul. Laulupeoga seoses on aga Maarika Reimandil meeles hoopis teine seik.

«Näeme palju vaeva laulupeolaulude õppimisega – need on tõesti päris keerukad. Meid tuldi kuulama ja olin väga pabinas, sest proovid ei olnud just alati hästi läinud. Tunnis püüdsin küll oma ärevust varjata, aga ju lapsed mu näost midagi välja lugesid. Nad hakkasid mind julgustama ja kinnitama, et meil läheb kenasti. Nad olid nii positiivsed, et mul läks hing kergeks. Ettelaulmise päeval ei olnudki hirmu. Tagantjärele mõtlen, et oleksin võinud dirigendina sel päeval isegi rohkem pingutada, aga meil läks hästi. Õppisin lastelt, et alati ei peagi tegema kõike, nui pooleks, murekorts kulmude vahel.»

Kõigil lapsevanematel soovitab Maarika Reimand aga unustada oma võib-olla murelikud muusikakooli aastad. «Me oleme nagu väike lipulaev. Meil on eesotsas andekad inimesed, kes mõtlevad, kuidas lastel oleks parem ja huvitavam ega oleks liigset muret koduste tööde pärast. Muusika peab rõõmu pakkuma.»

Emma Sepp (keskel) ja Katrina Merily Reimand harjutavad õpetaja Maarika Reimandi käe all konkursiks.

KATSE

Ilu hinda küsi naistelt

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Kindlasti teate ütlust, et mehed on pärit Marsilt ja naised Veenuselt. Üritagu nad vastastikku, palju jaksavad, teineteist lõpuni mõista ei õnnestu neil nagunii.

Rahvusvahelise naistepäeva valguses otsustasin gripiviirust trotsides astuda sammu üle kuristiku serva ja minna otse karukoopasse. Kolme tunni jooksul käisid minust üle juuksur, maniküürija ja jumestaja. Olgu sündinud lugu minu sügav kummardus nii Diiva ilusalongi töötajaile kui kogu naissoole.

Eksperimendihommik saabub kerges ärevuses. Diafragmas on umbes selline vibra, nagu tuleks õige pea istuda hambaarstitooli ja lasta endal tuimastuseta kogu sahtel tühjaks tõmmata. Pesen hoolikalt pea ja pihustan igaks juhuks kõik kurgu- ja nohurohud enda pihta tühjaks. Mõne nädala eest peatoimetajale bravuurikalt antud lubadus tahab täitmist. Meest sõnast, härga kuskilt mujalt, nagu öeldakse.

Fotograaf Markoga salongiuksest sisenedes tunnen, kuidas munad numbri võrra väiksemaks tõmbuvad. Töötajaile teeb kõik loomulikult juba ette nalja. Silmanurgast näen ka üht klienti mind piidlemas pilguga, mis näib ütlevat, et poleks pidanud hommikul kohvi sisse konjakit valama.

Salongi hing Kaisa Orav vangutab mu habet nähes pead ja annab teada, mis lähitundidel ees ootab. Kõigepealt soeng pähe, siis käed korda ja lõpuks krohv näkku. Et tema suust kõlab info nagu liblika lend päikselisel aasal, rahunen pisut.

Esimene piinapink

Saatanliku naerulagina saatel surutakse mind juuksuritooli, mis on seatud ülisuure peegli ette. Saan endale ümber musketäri keepi meenutava põlle, mis on kaelusest pehmelt öeldes kitsas.

«No ei käi meil üldiselt nii jämeda kaelaga kliente,» puksub Kaisa Orav naerda.

Ilma pikema jututa ajab ta lokitangid kuumaks ja asub mu hõredaid karvu selle ümber kruvima. Minu viimane juuksuriskäik jääb muide kusagile tudengipõlve.

See, mida nüüd kogen, tundub ulmelise unenäona. Sestap pean paremaks silmad üldse kinni panna. Avan need fotograafi kõõksumise peale. Too vapub naerust nii, et ei suuda kaadritki fookustada. «Võtnud siis statiiv kaasa,» pobisen solvunult.

Proovin pinge maandamiseks niisama juttu puhuda. Saan teada, et kiireimad soengute voolimise ajad on kevaditi, kui lõpetatakse koole, ja keskmine naine kulutab iluprotseduuridele 70 eurot kuus. Mis seal salata, arvutan mõttes jälle kõik õlledesse ümber ja ohkan sisimas.

Kuigi juuksuri käed käivad kibekiiresti ja kuuma toru vahele saan värskendavaid juukselakipahvakuid, olen veerandtunni järel istumisest üsna tüdinud. Õnneks hakkab kogu olukord ka endale pisut nalja tegema ja just sel hetkel, mil tuvastan, et ei tunne enam poolt oma tagumikku, antakse pidulikult teada, et soeng on valmis. Lõbustatud kollektiiv juhatab mu järgmisse ruumi. Fotograaf järgneb kõhust kinni hoides ning mööblilt tuge otsides.

Käed laua peale

Küünelakipudelite virna tagant leian maniküürija Kristi Puru. Fotograaf Marko räntsatab vabasse tooli ja jääb kulme vonksutades mu järgmisi alandusi ootama. Jõuan mõelda, et mis siin ikka hullu: lakk peale ja minekut! Ja siis läheb lahti.

Kuskilt ilmub lauale koormatäis viile ja tuba täitub kärsahaisuga. Vahepeal tuleb käsi vahuse veega kausikeses leotada. Järgnevad mitmesugused õlid ja kreemid. Kogu selle mudimise peale läheb olemine samm-sammult aga nii mõnusaks, et uni tahab peale tulla.

Võpatan tagasi reaalsusesse, kui näen maniküürija käes kahtlasi tange. Olen valmis kõik saladused reetma, peaasi et küüsi ära tõmbama ei hakataks. Tegelikult eemaldab Puru õrnalt nokitsedes sõrmeotstelt surnud naharakke.

Kui vajalikud protseduurid tehtud ja küüntele aluslakk kantud, jääb Kristi Puru mulle küsiva näoga otsa vaatama. «Noh, millise tooni valime?»

Vaatan nõutult kirevat lakipudelite virna. «Kas ma tõesti peaksin oskama sellele vastata?» Kostab potsatus. Naeru lagistav fotograaf on toolilt maha kukkunud.

Osutan külmalt tema kergelt lillakaks tõmbunud näole ja lausun: «Midagi sellist, palun!»

Jälgin maniküürija kindlaid pintslitõmbeid ja uurin, kas selline täppistöö käsi ei tapa. Selgub, et mitte. Küsimusele, kes siis maniküürijale maniküüri teeb, saan vastuseks: «Ikka ise teen loomulikult.»

Keskmine naine pidavat käsi hooldamas käima korra kuus. «Võiks muidugi tihedamini.»

Vaatan oma lillade nupsudega sardellnäppe ja kehitan õlgu. Mnjah, nagu emorokkar. Tehtud!

Sõjamaaling näkku

Jumestaja on kohale kutsutud ekstra minu pärast, tema päriselt Diiva ilusalongis ei töötagi. Hiigelpikkadesse ripsmetesse rüütatud ja sädemeid pilduvad pruunid silmad annavad aimu slaavilikust päritolust. «Tere, mina olen Ilona Jaskevitš,» kõlab tämbril, mis tuletab meelde, et olen ikka mees.

Istun järjekordsesse tooli ja kuulan, kuidas jumestaja räägib midagi aluskihtidest. «Aa, see on nagu kruntvärv?» elavneb fotograaf Marko hetkeks. Kõigepealt plaanib Jaskevitš värvida mu silmad ja siis ülejäänud habemevaba osa sihverplaadist. Mõned tegevat ka vastupidises järjekorras.

Silmalaugude pintseldamine on üle keskmise ebameeldiv kogemus. «See pole midagi. Kõige hullem alles tuleb!» teatab jumestaja.

Tõmbun keebi all üle kere kangeks. Kahjuks on tal õigus. Piinariista nimi on silmapliiats. Pisaraid jookseb nagu väikesel lapsel, kes on lubatud jäätisest ilma jäänud. Hirmuhigi koguneb ka laubale.

«Kas keebi all hakkas palav?» tunneb Jaskevitš muret.

«Ah, ei, hoidsin siin jõuga kõhahoogu tagasi,» üritan tüüneks jääda.

Fotograaf, kes on vahepeal kaotanud igasuguse lootuse karukoopast pääseda, jõllitab käsipõsakil keskendunult põrandat. Kui temalt meigi kohta hinnangut küsin, vastab ta tülpinult: «Nagu Dracula...»

Pintslite ja puudritoosidega žongleerides kaetakse mu nägu sõjamaalinguga. Vahepeal toob jumestaja välja mingi roosa nutsaku ja tupsutab mind nii, et võtab põsed laperdama. See on revolutsiooniline toode, saan teada.

Uurin ääri-veeri, kui kaua siis naistel hommikuti peegli ees aega kulub. «No umbes tunnike. Mõni muide ei lähe ilma meigita isegi prügikasti välja viima.» Võdistan õudusest õlgu.

Kui nägu valmis ja peegli ees esimesed õudusröögatused kõlanud, astun salongirahva ette. Haudvaikus. Aeg justkui seisaks. Ja siis oleks nagu «Tujurikkuja» läbi aegade parim sketš lõppenud. Homeeriline naer.

Pärast väikest fotosessiooni lasen Markol end koju viia. Parklas vastu jalutaval noorsandil kukub alalõug naba peale. Teen talle kelmikalt silma. Kodus annab naine teada, et näen välja täpselt nagu oma ema, ja ulatab paljutähenduslikult meigieemaldusvahendid.

Ülejäänud õhtu veedan, käed puusas, garaažis seistes. Vaatan mutrivõtmeid, hingan sisse õli hõngu ja ootan, et munad kõhuõõnest jälle alla vajuksid.

Mida öelda kokkuvõtteks?

Sain teada, et naistel on hoomamatult palju kannatust, julm huumorimeel ja kõrge valulävi. Hea, et ma vahatamist proovima ei hakanud.

Palju päikest ja lilli teile, kallid naised! Meigiga või ilma – mina austan ja armastan teid jäägitult!

PROTSEDUURID

Mis oli ilu hind?

- Soeng – 15 eurot
- Maniküür – 11 eurot
- Jumestus – 10 eurot

Allikas: ilusalong Diiva

Hõredate karvade kohevaks soenguks vormimine on proovikivi ka oma ala professionaalile.

Kõige mõnusam osa, näppude kallal mudimine, pani kätes vere korralikult voolama ja ajas üksiti une peale.

Silmapliiats on saatana tööriist. See, et ma ikka veel mõlema silmaga näen, on lihtsalt ime. 4 × MARKO SAARM

LAINED

Eestisse saabuvad rändlinnud kolme suure lainena märtsis, aprillis ja mais.

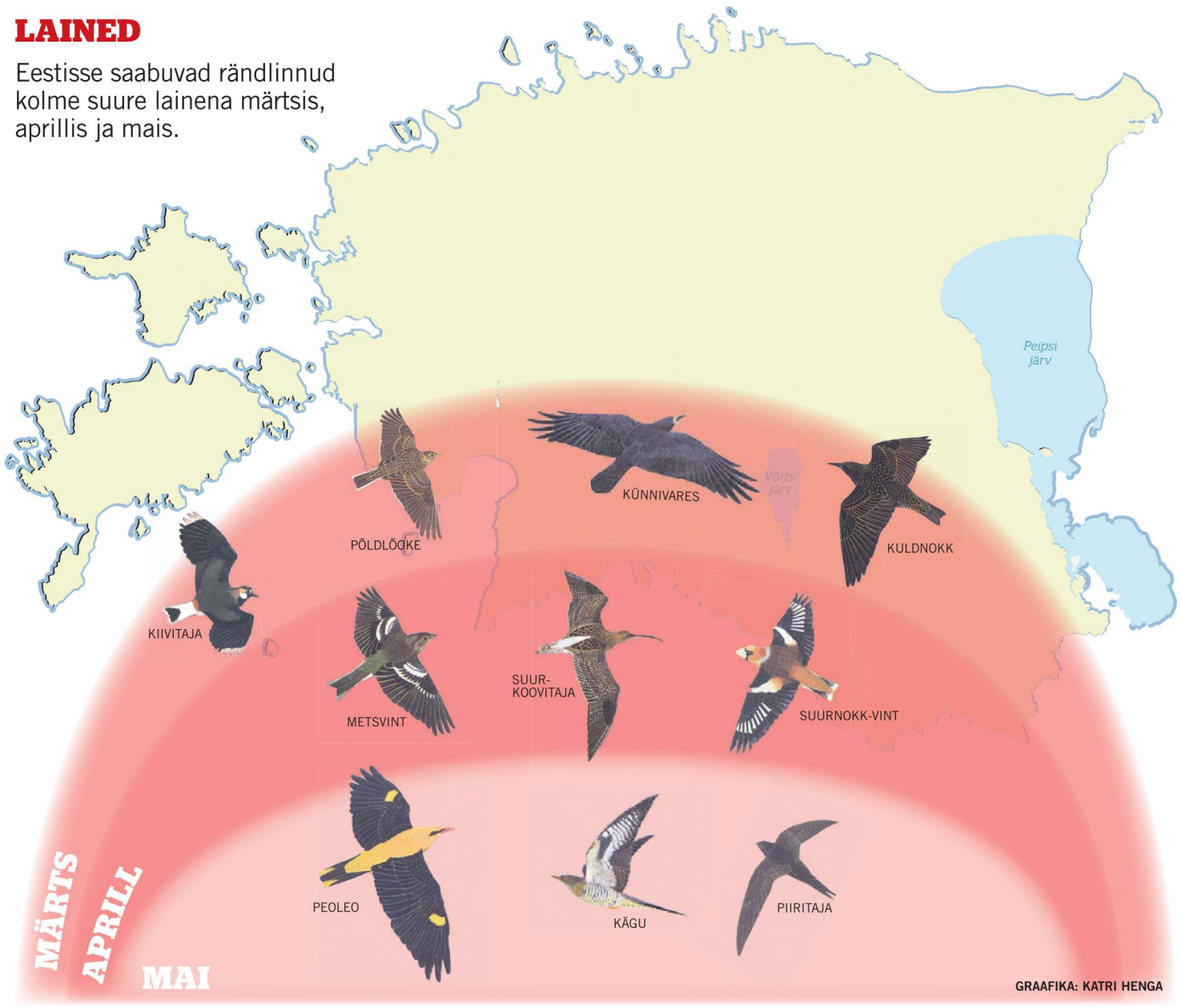

GRAAFIKA: KATRI HENGA

SAABUJAD

Varajane kevad rändlinde haneks ei tõmba

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Mis sunnib rändlinde talvepuhkuselt naasma? Nemad ei loe ju Twitterist säutse selle kohta, et kellelgi aianurgas lumikellukesed juba õitsevad. Ometi suunavad nad igal kevadel pilgu igatsevalt kaugusse ning lendavad tuhandeid kilomeetreid, et porises ja sombuses Eestis järglased ilmale tuua.

«Linnud teavad väga hästi, kus nad asuvad ja kus on nende pesitsusalad. Neile ei loe mitte Eesti ilm, vaid ennekõike päeva pikkus talvitamispaigas,» ütleb ornitoloog Jaanus Aua. «See mõjutab lindude hormonaalregulatsiooni, mis ongi neid liikuma panev jõud.»

Ehk siis piltlikult öeldes: kui ikka pimedus maad võtab, tuleb kohvrid pakkida.

Tullakse mitmes jaos

Linnud saabuvad kevadel meile kolme rändelainena. Kõigepealt jõuab kohale «kuldne kvartett», mille moodustavad rahvusvahelise haardega hurmurid kiivitaja, põldlõoke, künnivares ja kuldnokk. Nende kontserdid käivad mitmel pool Eestis juba täie hooga.

Teine, kõige võimsam laine, tuleb aprillis. Selleaegne sagimine meenutab folgifestivali laupäevast päeva. Kolmas laine saabub mai algul. Pisuke peole hilinemine on ju märk glamuurist ja peenest stiilitunnetusest. Siis laekuvad teiste seas sellised superstaarid nagu kägu, peoleo ja piiritaja.

Rändelaineid võib võrrelda turismihooaja algusega kuurortides. Lennujaamad kihavad saabujatest ja hargnetakse eri paikadesse aega veetma. Samuti on lindudel omad teistest popimad lennuväljad, kus kevaditi käib õige tihe sagimine. Üks neist asub Viljandile päris lähedal, Arkmal.

«Mõnel aastal lendab sealsetest põldudest üle mitukümmend tuhat suur-laukhane ning tuhandeid kiivitajaid ja hangelinde. Viimased on paljuski läbirändajad ja tulevad teise lainega,» räägib Jaanus Aua.

Kevaditi on tema kogemust mööda kõvasti asjatamist ka Navesti poldril. «See on just partidele meelepärane kant. Tipphooajal ujub luhal kuni 30 000 parti.»

Linnuhuvilistel soovitab ornitoloog sinna binokliga põõsastesse passima minna aprilli teisel nädalavahetusel.

Kui teada-tuntud soojendusesinejad välja jätta, siis on iga linnuliigi puhul ka nii-öelda eteruttajaid. Jaanus Aua sõnul on sellel omad plussid ja miinused. «Ühest küljest on nemad areaali laiendajad. Kui lind saabub varem, saab ta ju hõivata kõige mõnusama koha. Kui kõik läheb õnneks, on ka järglaskond tugevam ja arvukam,» selgitab ta. Kes ees, see mees, nagu öeldakse.

Ilm kiusab kiirustajaid

Samas on säärastel uljaspeadel suurem oht jääda ootamatute ilmaolude küüsi. Kui praegu peaks ilmataat kütte seinast välja tõmbama ja taevaluugid lumele valla päästma, on nende seis üsna hapu. Isegi kui olukord päris fataalseks ei osutu, nõuab karmides oludes ellujäämine nii palju ressursse, et pesitsemisplaanid võivad sootuks unarusse jääda.

Aga kas tõesti on nii, et kõik need sulised gravitatsiooni trotsijad on aegade algusest sedasi regulaarselt Maarjamaal gastroleerimas käinud? Tühjagi! «Looduses on protsessid lakkamatud. Selle käigus osa liike hävib, osa tekib juurde. Üks laiendab areaali, teine tõmbab kokku,» nendib Jaanus Aua ning lisab näited: «Kui rääkida viimastest kümnenditest, siis uutest liikidest on meile pesitsema tulnud väike-käosulane ja kadunud on siniraag.»

Mõistagi ei ole meie riigi piiril linnuliikidele sissepääsukvoote seatud. Nii võib siin mõningaid tegelasi, näiteks metsvinte, salu-lehelinde ja linavästrikuid, tiirutada suisa miljoneid. Kohata aga punakael-laglet on peaaegu sama suur õnn kui jaaniööl metsast sõnajalaõis leida.

«Eraldi lood on samuti võõrliigi, Kanada laglega,» räägib Aua. «Teda on siin viimasel ajal ka pesitsemas nähtud. Ma ei taha teha mingeid ennustusi, aga bioloogid arvavad, et ta võib siin tulevikus tekitada üksjagu probleeme sellega, et sööb konkurentidel toidulaua nina eest puhtaks. Ressursid pole looduses lõpmatud ja nende pärast käib kogu aeg võitlus. Sama kehtib pesakohtade hõivamise kohta.»

Mõtteaineks kõigile

Jaanus Aua rõhutab, et lindude rännet mõjutab tegelikult igaüks meist, ning peab seejuures silmas kliima soojenemist ja inimese panust sellesse.

«Kliima soojenemine on paljude linnuliikide arvukust märkimisväärselt kahandanud,» tõdeb Aua. Ta toob näiteks kaldapääsukese, kelle arvukus on viimaste kümnenditega viis korda langenud. «Selle põhjuseks on kliimamuutustega kaasnenud pikad ja laialdased põuaperioodid Ida-Aafrikas, kust see lind läbi rändab. Hukkuvate lindude protsent on ääretult kõrge.»

Ka talvitamisalasid võib untsu keerata. Näiteks meenutab Aua, kuidas Lõuna-Aafrika vabariigis hävitati suur roostikuala, kus ööbis miljoneid suitsupääsukesi. «Nii olid nood sunnitud otsima endale uue koha, selle käigus hukkus aga palju linde.»

Kuidas kallid külalised ära tunda?

JAANUS AUA,
ornitoloog

Esimesed kevadekuulutajad kiivitaja, põldlõoke, künnivares ja kuldnokk on juba kohal, kuid see on vaid väike osa kirevast seltskonnast, kes igal aastal meie poole lendab.

Üsna tihti saame öelda, et nägime üht- või teistsugust huvitava välimusega lindu, aga hoopis toredam oleks ju teda ka ära tunda. Siinkohal mõned juhtlõngad.

Metskurvits

Nii nagu linnu nimigi ütleb, on tegemist kurvitsalisega, kes on oma elupaigaks valinud metsa.

Metskurvits on umbes hakisuurune lind, kes on oma valdavalt hallipruuni-musta-valgekirju sulestikuga maapinna taustal väga raskesti märgatav. Tavaliselt silmamegi teda alles siis, kui ta rahurikkujast mõne meetri kaugu-selt lendu vurtsatab.

Hiireviud võib meil närilisi passimas näha juba hilistalvel.

Metskurvitsad saabuvad oma talvitamisaladelt Lääne- ja Lõuna-Euroopast meile tavaliselt märtsis nelja rändelainena: kõigepealt jõuavad pesitsuspaikadesse vanad isaslinnud ning viimasena noored emaslinnud. Kui ööpäevane keskmine temperatuur tõuseb üle nulli, algab õhtuhämaruses metsalagendike kohal kuulus pulmamäng, mida rahva seas tuntakse nepilennuna.

Hiireviu

Rongast pisut kogukam pruunikirju hiireviu on rändlind, kes saabub oma talvitamisaladelt Kesk- ja Lääne-Euroopast meile harilikult juba veebruari lõpul.

Nagu nimigi ütleb, on selle linnuliigi põhitoit närilised. Neid meeldib hiireviul varitseda avamaastiku servas ja teede läheduses, sageli elektriposti otsas istudes.

Just meie ilmselt arvukaim kulliline hiireviu on enamasti see, kes juba hilistalvel taas oma pesapaiga kohal liueldes kannab endaga sõnumit soojade kevadtuulte saabumisest.

Kaelustuvi

Kaelustuvi ehk meigas on kodutuvist veidi suurem sinakashalli sulestikuga lind, kelle kaela küljel ilutseb valge kaelus. Varem arast metsalinnust on urbaniseerumisprotsessi tulemusena saamas asulates pesitseja.

Meigas on oma maitsva liha tõttu hinnatud jahilind ning seetõttu ei jõua kaugeltki kõik nad Lõuna-Euroopast märtsikuus meile tagasi. Paljudel on siiski õnne ja kui metsatukast või vanast pargist kostab keskpäevatunnil ühtäkki sume «ku-kuu-ku, ru-kuu», siis võib olla kindel, et seal ei hõika mitte öökull koduteelt hälbinud kaasat, vaid laulab meigas, andes konkurentidele teada, et sellesse puudesalusse ei ole oma nokka enam mõtet toppida.

Sookurg

Mõni aeg tagasi loodusmälestiste nimistusse kantud liigist on tänu tõhusale kaitsetööle saanud meil üsna arvukas pesitseja. Ilmselt on selles suur roll sookure kohanemisvõimel – varem vaid soodes ja rabades pesitsenud lind on leidnud endale sobivad paigad juba üsna inimasulate läheduses.

Igal medalil on aga kaks külge ning see õnnestumine meid loodusmaastike kaitsmisest ei säästa.

Kas meil on pakkuda veel midagi ürgsemat kui vaikust rebestav kurekarje hommikuudusse mähkunud lagerabal? Ilmselt mitte.

Sookure arvukus Eestis on tõusuteel. Seda nii inimeste kaitsetegevuse kui linnu hea kohanemisvõime tõttu. 2 × ELMO RIIG

UNIVERSAALNE MEES

Lõvi rännakud rehetarest laia maailma

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Kirjastuse Varrak äsja väljaantud ajaloolise romaani «Veretasu. Risti tähe all» autor Oskar Lõvi on põneva elukäiguga mees, kes sai magistrikraadi Marie Curie juures ja pidas hiljem Eesti nimel läbirääkimisi Vjatšeslav Molotoviga.

Oskar Lõvi, kes osales ka Teise maailmasõja aegses vastupanuliikumises ja oli hilisema eksiilvalitsuse liige, julgustasid omal ajal kirjandusega tegelema Artur Adson ja eriti Aino Kallas, kes hindas tema teoste dramaatilisust. Rohkem hakkas Lõvi kirjutama alles üsna küpses eas, 71-aastasena.

Tarest Sorbonne'i

Oskar Lõvi sündis 6. märtsil 1892 Pihlaka talus Tapiku külas Põltsamaa kihelkonnas, mis tollal kuulus Viljandimaa koosseisu. Viis aastat pärast tema ilmaletulekut ostsid vanemad Mihkel Lõvi ja Anna-Maria Lõvi suurema talu Järvamaale.

Raske öelda, kuidas perekonda seal vastu võeti, kuid sama teed pani Oskar Lõvi käima ka ühe «Veretasu. Risti tähe all» peategelase Õnnemeele, keda järvakad peavad raamatus üldiselt küll töökaks, kuid kellele vaatavad siiski mingis mõttes sandi pilguga. Sakalasi ei armastata raamatus eelkõige nende kanguse ja ninakuse pärast.

Oskar Lõvi õppis Järva-Jaani apostlikus õigeusu kihelkonnakoolis ning seejärel, aastatel 1907–1912, Tartus Treffneri gümnaasiumis. Gümnaasiumi lõputunnistuse sai ta aga sootuks Peterburis aastal 1913. Ta astus ka Peterburi ülikooli, kus õppis loodusteadusi ja agronoomiat. Selle linna eestlaskond oli tollal tähelepanuväärselt rohkearvuline ja Oskar Lõvi võttis osa sealse eesti seltsi tegevustest.

1917. aastal lõpetas Oskar Lõvi Peterburi ülikoolis agronoomia teaduskonna ning pärast seda asus ametisse Kesk-Aasias Turkestanis Venemaa põllutööministeeriumi esindajana. Oktoobris 1917 tuli ta tagasi Peterburi. Kõigest mõni päev enne enamlaste riigipööret abiellus ta endast 17 aastat noorema Herta Leonore Steiniga ja pulmad peeti Tsarskoje Selos. Aastatel 1918 ja 1919 töötas Lõvi põllumajanduse alal Turkestanis, kuid sealtki tuli koos abikaasaga põgeneda verise kodusõja eest.

1920. aastal töötas Oskar Lõvi veidi aega Eesti põllutööministeeriumis viinavabrikute osakonna juhatajana ja korraldas viinavabrikute võrku. See toimima saadud, sõitis tragi noormees Prantsusmaale. Lõvi täiendas end Pariisis Sorbonne'i ülikoolis keemia ja radioloogia alal ning sai magistrikraadi Marie Curie juhendamisel. Proua Curie, kes esimese inimesena pälvis kaks Nobeli preemiat, Lõvile väga ei meeldinud.

Osalt reaalsusel, osalt fantaasial põhinevas perekonnatriloogias «Kolm naist. Alma» on Oskar Lõvi meenutanud õpiaega aastal 1898 koos abikaasa Pierre Curie'ga radioaktiivsed elemendid polooniumi ja raadiumi avastanud ning hiljem omal käel puhta raadiumi eraldanud Marie Curie juures nii.

«Võtsin osa mitmesugustest loengutest ja töötasin laboratooriumides. Käisin Marie Curie juures praktilistel töödel radioloogia alal. Proua Curie oli kuulus teadlane, aga pedagoogina kuiv ja igav. Tema loengutel oli tavaliselt vähe kuulajaid. Seevastu oli aga mõne kuiva ja raske aine loengutel, nagu mehaanika ja kõrgem matemaatika, mida pidas professor Painlevé, saal rahvast täis. Viimane oli suurepärane oraator, peale selle mõistis ta oma aine huvitavaks teha. Seal tajusin, et mitte aine või teadusala ise, vaid selle esitamine ja käsitlemisvorm teevad selle huvitavaks.

Tol ajal lõi palju laineid Einsteini relatiivsusteooria. Oldi selle poolt või vastu, suuremaid vastaseid oli professor Painlevé ise. Ta mõistis väga osavalt väita, et see õpetus on väär. Hiljem juhtus nii, et Einsteini teooria osutus õigeks, aga professor Painlevé sai Prantsusmaa peaministriks.»

Muu hulgas oli Oskar Lõvi Pariisi Eesti Seltsi asutaja ja selle esimees ning ametis Renault' autovabrikus metallurgia alal.

1927. aastal naasis ta Eestisse ning samal aastal lahutas abikaasast, kes polnud kohanenud eluga Eestis ja jäi Pariisi.

Rääkis Molotovi pehmeks

Oskar Lõvi oli kaaliumisündikaadi Eesti esinduse omanik, 1928. aastal asutas ta osaühingu Lihaeksport, mille eesmärgiks sai põllumajandussaaduste hindade parandamine. Ühing hakkas esimesena Eestis turustama liha ja elusloomi Rootsi, Soome ja Venemaale, samas ei unustatud ka siseturgu.

Liha müümise kõrval tuli Lõvil mõte Venemaale pakkuda ka piimasaadusi. Sellel oli mõjukaid toetajaid, nagu majandusminister Karl Selter ja põllumajandusosakonna juhataja Kaarel Liidak. 1936. aastal tundus Moskvale, et asjal on jumet, ja nii asus Lõvi läbi rääkima Vjatšeslav Molotoviga. (Kolm aastat hiljem sõlmis Nõukogude Liidu välisasjade rahvakomissar Molotov Saksa välisministri Joachim von Ribbentropiga kurikuulsa pakti, mille salajaste lisaprotokollidega jagati Euroopat ja Baltikumi kahe suurriigi vahel.)

«See müük oli Eestile väga tähtis ja ühtlasi ka meie prestiiži küsimus,» kirjutas Lõvi oma mälestustes. «Pidime näitama, et suudame rahuldada ostja nõudmisi.»

Tingimused olid aga karmid. Nii näiteks tuli piim ja koor iga päev Leningradis üle anda omal vastutusel, oma anumates ja samades kogustes. Või eksporti Venemaale ei pidanud Eesti valitsus võimalikuks, sest tegu oli poolriikliku asutusega ja igasuguste arusaamatuste korral oleksid pinged kandunud valitsuste tasemele.

«Majandusminister arvas, et kui mina olin juba kord pidanud läbirääkimisi ja jõudnud venelastega kokkuleppele, siis võiksin ajada asja edasi ja organiseerida vastava piimaühingu,» meenutas Lõvi. «Seda ma ka tegin. Lõime poolühistegelise ettevõtte nimega OÜ Eesti Piim.»

Lõvist sai selle direktor. Äri läks kenasti käima, juba kolmandal aastal saadeti Venemaale iga päev rongitäis piima ja koort.

Vene ja Saksa okupatsiooni ajal töötas Oskar Lõvi samuti põllumajanduses, kuid nendest aegadest tal midagi head meenutada pole. 1940. aastal lubati tal veel mõnda aega oma ettevõtteid juhtida, kuni need natsionaliseeriti.

Lõvi asus pidama oma väikest talu Keilas Tutermaal. 1941. aastal kutsuti ta Tallinna ja pandi Põllutöö Rahvakomissariaadi Selhozsnab juhatajaks. Saksa okupatsiooni tulles oli Oskar Lõvi jälle oma talus. Tema sihiks oli aidata taastada Eesti põllumajandust, mille venelased olid laastanud.

Aastatel 1942 ja 1943 juhatas Lõvi Maardu fosforiidivabriku ehitamist. Siis aga tuli tööle ootamatu lõpp.

«Olin nimelt sekkunud juba Vene okupatsiooni ajal Eesti vastupanuliikumisse, olin võtnud osa ühe saksavastase lendlehe koostamisest ja levitamisest ning olin käinud salajastel nõupidamistel, mis polnud nähtavasti jäänud teadmata Gestapole,» meenutas ta.

Nii kutsuti Lõvi ülekuulamisele. Vangistusest ta siiski pääses ning naasis taas Keilasse talu pidama.

1944. aastal põgenes Oskar Lõvi Rootsi. Seal asutas ta üliõpilasseltsi Liivika Rootsi Koondise. Hirm selle ees, et Rootsi võib eesti põgenikke Venemaale välja anda, viis tema perekonna 1950. aastal Kanadasse. 1956.–1962. aastani oli Lõvi Eesti Vabariigi eksiilvalitsuse majandusminister.

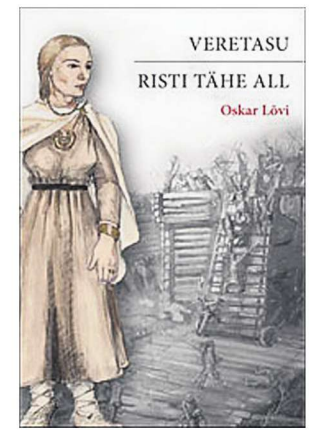

Oskar Lõvi «Veretasu. Risti tähe all». Kirjastus Varrak. 400 lehekülge.

Oskar Lõvi romaanid ilmusid paguluses pseudonüümi Jaan Järvalane all. Lõvi tunnistas, et ei julgenud oma nime avaldada, sest kartis kommunistide kättemaksu. Nii on Jaan Järvalase nime all ilmunud monograafiliste sugemetega romaani «Kolm naist» esimene ja teine osa (Toronto 1965) ning ajalooliste romaanide triloogia «Veretasu» (Toronto 1966), «Risti tähe all» (Toronto 1966) ja «Kirikuehitajad» (Toronto 1970). Liivika kirjastuse väljaantud koguteoses «Kodumaal ja võõrsil» ilmusid Oskar Lõvi mälestused «Viisteist aastat tööd Eesti põllumajanduses» (Toronto 1965). Ta on kirjutanud aga ka rohkesti artikleid kirjanduse, ühistegevuse, majanduspoliitika ja muudel teemadel.

Kui 40 aastat hiljem hakati Oskar Lõvi teoseid Eestis avaldama, ei näinud tema poeg Tõnis Lõvi mingit põhjust, miks ei võiks triloogia trükist tulla autori õige nime all.

Oskar Lõvi suri 24. augustil 1977 Montréalis. Kanada ajaleht Vaba Eestlane kirjutas 1. septembril 1977 ilmunud nekroloogis nõnda.

«On ütlemata kurb seista tõsiasja ees, et Oskar Lõvi on lahkunud elavate kirjast. Mees, kes kuni oma kõrge vanaduseni nii elavalt, isegi kirglikult süvenes kõigisse elunähtustesse, kes valusalt kaasa elas oma kodumaa traagikale, kes oma innu ja energiaga kehastas nagu igavest noorust. Nüüd, 85-aastasena tuli sellele kõigele lõpp, pikk ja kannatusrikas lõpp.

Kadunut huvitasid veel muusika, kujutav kunst ja eriti kirjandus. Kirjanduslikust kutsumusest johtuski, et ta juba elatanud mehena haaras kätte sule ja hakkas oma vagusid ajama ka kirjanikuna.

Kallis Oskar, sa jätsid meile, leinajaile, suure kaotuse peale vaatamata siiski järele veel palju: mälestuse oma avarast südamest ja hingest, oma muheda sõbralikkuse, oma huumorimeele.»

Veel üks tegus Lõvi

Viljandimaalt pärit Oskar Lõvi (pildil), kes kirjutas Jaan Järvalase pseudonüümi all, ei tohi segi ajada umbes samal ajal tegutsenud spordiajakirjaniku ja ühiskonnategelase, Türil sündinud Oskar Lõviga, kes sageli kirjutas Toomas Kivi varjunime all.

Muuseas, ka selle Oskar Lõvi esivanemate juured ulatuvad Viljandimaale, nimelt Viiratsi ja Vana-Võidu kanti. Nii et teoreetiliselt võisid need mehed isegi sugulased olla.

Spordiajakirjanik Lõvi tegi 1936. aasta Berliini olümpiamängudest Eesti esimese raadioreportaaži. Ta luges teksti Berliinis plaadile, see toimetati lennukiga Eestisse ja esitati siis raadios. Palusalu kuldmedali võidust tegi Oskar Lõvi ülevaate kohe pärast matši.

1941. aastal arreteerisid Oskar Lõvi Nõukogude okupatsiooni võimud. Süüdistused olid osavõtt Vabadussõjast, kuulumine Kaitseliitu ja tegevus Riigikogu liikmena. Selle eest määras NKVD Lõvile 15. juulil 1942 surmanuhtluse, mis viidi täide 2. septembril 1942.

Oskar Lõvi matusekoht on teadmata, kuid 2001. aastal avati talle Tallinna Metsakalmistul mälestuskivi. (Sakala)

Küpses eas kirjutama hakanud Oskar Lõvi on avaldanud mitu romaani, mälestusi ning rohkesti artikleid kirjanduse, ühistegevuse, majanduspoliitika ja muudel teemadel.

ERAKOGU

VÄLU

VÄIKESELE LUGEJALE SUUREST MAAILMAST

Tõukerattavõistlus on üks paljudest võimalustest, millega saad koolivaheaja lõbusamaks muuta.

VAHEAEG TOOB NOORTENÄDALA

Koolivaheaeg pole enam mägede taga. Ühe nädala pead veel koolipingis teadmisi koguma ning siis saad aja maha võtta ja puhkamisele keskenduda.

Eks sul ole ka endal kindlasti palju toredaid mõtteid ja plaane, mida oma vaba ajaga peale hakata. Kõige mõistlikum on rohkesti tegevust leida. Siis on pärast puhkust, mida sõpradega meenutada.

Natuke võiksid muidugi ka midagi kasulikku teha. Korista näiteks oma tuba ära või loe mõni põnev raamat läbi. Muide, koristada on päris lõbus, kui panna taustaks käima lemmikmuusika. Nii läheb aeg justkui lennates ning pärast on mõnus voodile külili visata ja midagi maitsvat näksides raamatut sirvida.

Kindlasti aga tuleks ka väljas käia. Üks võimalus on semudega pargis möllata või rattaga sõita. Sellel vaheajal toimub aga ka terve rodu põnevaid üritusi.

Viljandis lükatakse üle pika aja taas käima noortenädal. Viimati korraldati see neli aastat tagasi, aga vahepeal polnud linnal võimalik selleks raha anda. Tänavu anti lõbusate noorteürituste tarvis peaaegu 2000 eurot ja sellest suurem jagu kasutatakse ära just peagi algaval vaheajanädalal.

Nii on sul sõpradega võimalik osaleda IT-ööl, kus saab väärt teadmisi arvutite kohta. Plaanis on veel moe- ja ilupäev, moeloojate võistlus, DJ õpituba, piljarditurniir, tõukerattavõistlus, diskoõhtu ja palju muud.

Uurige sõpradega täpsemalt, mis, kus ja millal tuleb, ning minge teid huvitavatele üritustele kohale. Saate kindlasti nii kogemusi kui uusi tuttavaid.

Noortenädal leiab aset 14.–22. märtsini.

VILJANDI POISS TULI VÕIDUSÕIDUL ESIMESEKS

Viljandi on oma kultuuriakadeemia, pärimusmuusika festivali ja Ugala teatriga üks vinge kultuurilinn. Aga mitte ainult. Siit on läbi aegade sirgunud ka palju tublisid sportlasi.

Meie linna noored on saanud aukirju ja medaleid väga erinevatel aladel. Muu hulgas on siin tugev rattaklubi. Oled vahest isegi meie tänavatel ja maanteedel näinud selle liikmeid kireva särgi ja kiivriga mööda vuramas.

Möödunud pühapäeval tegi üks Viljandi rattaklubi kasvandik Josten Vaidem suure sõidu Prantsusmaal. Ta võitis seal juunioride 112-kilomeetrise võidukihutamise «Circuit des 8 clochers». Palju õnne sulle, Josten.

Josten Vaidem kuulub Prantsusmaa amatöörklubisse EC Mayenne Cycling Team.

ÜLEKÄIGURAJAD TEHAKSE KORDA

Kui sa käid koolis jala, tuleb sul kindlasti iga päev mõnest vöötrajast üle kõndida. Osa Viljandi vöötradu on praegu kahjuks üsna kehvas seisus ja ohtlikud. Triibud on küll maas, aga juht ei pruugi sind sellegipoolest märgata. Seepärast veendu alati enne teele astumist, et mõni sõiduk suure hooga sinu poole ei vuraks.

Kuus kõige halvemas seisus ülekäigurada tehakse õnneks õige pea korda. Need saavad ühtlasi võimsa valgustuse, mis on juba eemalt autojuhtidele paista.

Aga sina ole hoolas jalakäija ka edaspidi. Kanna ikka helkurit ja ära uisapäisa teele torma!

Kuigi vöötrajal on eesõigus jalakäijal, tuleb enne teele astumist veenduda, et lähenev auto hoo maha võtab.

VÄLU TEKSTID KIRJUTAS ÜLLAR PRIKS, FOTOD TEGI ELMO RIIG.

SÖÖME SÕNU

ÜLLAR PRIKS

Ukuaru Minna ja Vargamäe Andres

Eestlane on läbi aegade rõhutanud, kui töökas ta on. Ikka need isa rakkus peod ja ema küürus selg. Kultusfilmis «Malev» on see päris kenasti kokku võetud lõigus, kus eestlased alistatud vaenlase karistamiseks tema eest kogu töö ära kavatsevad teha.

Oleme põlvest põlve elanud paratamatuses, kus hingetõmbamine on surmapatt. Inimväärne elu infarktipiiril rapsimiseta on ulme. Kohe, kui pingele järele annad, oled ju rongist maas. Pere jääb nälga, laenuhaldurid lendavad kaela ja naabrid näitavad näpuga: «Näe, mõnest kohe pole seda töölooma.»

Siis rabadki, pingul nagu pillikeel. Kodus saad õhtul vaevu pudru põsenurka pista ja juba tukastad «Aktuaalse kaamera» uudiste taustal, et hommikul enne päikesetõusu taas tööle kaapida.

Tee tööd, küll siis tuleb ka armastus, on meile lapsest saadik pähe taotud. Armastus mille vastu? Kas elu vastu, millele raugana tagasi vaadates tõded, et see jäi justkui elamata?

Muidugi tuleb tööd teha, aga ühtegi asja ei tohiks üle doseerida. Varavalgest hilisööni sentide eest rabamine hävitab meis lõppeks kõik inimliku.

Vahel mõtlen endamisi, et kas need, kes lähevad Iirimaale kanu kitkuma või müüri laduma, on ikka reeturid. Seal saab ju enda tapmise eest vähemalt väärilist tasu.

Igatahes ei tohi keegi meid süüdistada selles, et me töökad ei ole. Lööme aga uhkelt rinna kummi. Mis siis, et paljudele lastele tähendab sõna «ema» või «isa» pilti rahakoti vahel ja kommiraha pangakontol.

Käitumismudel ajab sõrgu sügavale järgmise põlvkonna tõekspidamistesse. Võtke meie palk, võtke meie puhkepäevad, võtke meie pensionipõli! Meie tööd ei võta aga keegi!

Mõeldes võõrsil rügavatele kaasmaalastele, koukisin välja alljärgneva retsepti.

IIRI PUDER

400 grammi hakkliha
1 purk punaseid ube tomatikastmes
100 grammi juustu
ketšupit
2 küüslaugu-küünt
1 suur sibul
1 kilogramm kartuleid
piima
võid

See roog kõlbab imekenasti tubli töömehe õhtusöögiks ning maitseb hea ka soojendatult. Selle valmistamine ei tohiks üle jõu käia ka algajal kokal. Nii et poissmehed, käärige käised üles!

Esimese asjana koorige kartulid ja pange külma veega keema. Seejärel asuge kiirelt põhjamaterjali kokku keerama. Ajage pann tilga õliga kuumaks ning saatke sinna hakkliha koos hakitud sibula ja küüslauguga pruunistuma. Maitsestage kraam soola ja pipraga. Kui asi võtab juba ilmet, valage purgitäis ube ja surakas ketšupit sekka. Ketšupit pange täpselt nii palju, et kogu mass oleks mõnusalt valguv, aga kindlasti mitte nagu supp. Kuumutage kõik koostisained läbi ja valage ühtlase kihina klaasist ahjuvormi põhja.

Vahepeal on kindlasti kartulid pehmeks keenud. Need kurnake ära ja tampige pudruks. Selleks et asi oleks ikka õige, tuleb teadagi tubli tükk võid sekka visata ning parasjagu piima sisse niristada. Kes on snoobim, laseb pudru pärast miksriga ühtlaseks vahuks kah.

Seejärel kummutage puder klaasvormis ootavale segule ja määrige ettevaatlikult laiali. Peale riivige juust ja siis visake toit 200-kraadisesse ahju. See on valmis, kui pealiskiht on mõnusalt pruuniks tõmmanud. Ja siis pole muud, kui lööge aga lusikas sisse ja koguge järgmiseks tööpäevaks rammu.

Esmaspäev 10. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Maahommik*
12.45 Alo Mattiisen
12.55 Klassikatähed 2014*
14.15 Vaalasaarte Maria*
15.05 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Õnne 13 (Eesti 2009)
17.35 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Osoon
20.35 Meie inimesed
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.10 Dok. Föderaalreservi uste taga
23.10 Saada sõber Euroopasse*
23.40 Ringvaade*
00.45 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Sajandi armastus*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Saladused
20.30 Naabriplika
21.30 Tohter Olaf
22.30 Kaks ja pool meest
23.00 Nikita
23.55 Ärapanija*
00.25 Vahelevõtja
01.20 Jesse Stone: Ilma kahetsuseta*
02.45 Reporter*
03.35 Küladetektiivid*
04.20 Rosamunde Pilcher – Maod paradiisis*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.25 Õhtusöök viiele
12.00 Castle
13.00 Palume lavale!*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Võta või jäta
21.30 Padjaklubi
22.30 Mf. Röövitud 2
00.15 Hawaii 5-0
01.15 Kaunitar ja koletis
02.05 Padjaklubi*
02.55 Stop!*
03.20 Võta või jäta*
04.35 Seitsmesed uudised

07.10 Animasarjad
08.30 Tagatargemad
09.00 Ringvaade* **09.35** Pereelu
10.05 Waterloo Roadi kool **10.55** Siin ja praegu **11.54** ERR uudised **16.15** Teekond läbi põgenikelaagrite Ameerikasse **17.15** Eesti muusikavideod **17.30** Kui kured lapsi ei too **18.00** Okaspead **18.25** Fiksikud **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Esimeses ringis **20.40** Põhjapõdramängud **21.00** Lint **21.30** Jüri Üdi klubi **22.25** Mf. Lilled väljal **23.55** Spioonid*

09.00 Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Inimkaubitseja* **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** Top Gear* **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Uus tüdruk **19.30** Uus tüdruk **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf. Või **23.20** Puhkus Mehhikos **00.35** Seks ja linn **01.05** Teismeliste seksielu **02.05** Uus tüdruk* **02.55** Kälimehed*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Mf. Kalendritüdrukud* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Seotud **21.00** Mf. Juhuslik sõprus **22.50** Trinny ja Susannah Hollandis **23.50** Reporter **00.45** Ellen* **01.35** Kuidas alasti hea välja näha 2 **02.25** Fort Boyard **03.10** Miljardäri võsuke* **03.35** Südametukse*

06.30 Kaks kanget – haiged mehed* **07.00** Reporter+ **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Tsiklivendade lemmikkõrts **10.15** Vanaraua automeistrid* **11.05** Jututuba **13.55** Benny Hill* **14.25** Chuck* **15.15** Komissar Rex **16.10** Vanaraua automeistrid **17.05** Klikitähed **17.35** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Ärapanija **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Kriminaalne Venemaa **22.30** Ehtsad mehed **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Teisipäev 11. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Prillitoos (subtiitritega)*
12.55 Osoon (subtiitritega)*
13.25 Välisilm*
13.55 Dok. Föderaalreservi uste taga*
14.55 Uue aja asjad
15.05 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Õnne 13
17.35 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Vabariigi kodanikud
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 OP! kunst
22.10 Poolvend
22.55 Hyacinth Bucket*
23.25 Ringvaade*
00.30 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Saladused*
12.00 Naabriplika*
13.00 Seotud*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Krimi
20.30 Kodutunde taaskohtumised
21.30 Viimane võmm
22.30 NCIS Los Angeles
23.30 Mf. Külm kättemaks
01.35 Ekstreemkalapüük Robson Greeniga
02.20 Sõber koer*
02.45 Reporter*
03.35 Küladetektiivid*
04.20 Katie Fforde – Armastus mägismaal*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.25 Õhtusöök viiele
12.00 Castle
13.00 Võta või jäta*
14.30 Võimalik vaid Venemaal*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib!
20.30 Suletud uste taga
21.30 NCIS kriminalistid
22.30 Mf. Loomajaht
00.25 Hawaii 5-0
01.20 Viimane hoiatus
02.10 Ära usalda mõrda korterist 23
02.35 Suletud uste taga*
03.25 Kaua võib!*
03.50 Dok. Saaremaa päikesepoisid

07.10 Animasarjad*
08.15 Lastetuba* **08.30** Näite mäng **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Jüri Üdi klubi* **11.50** ERR uudised **17.00** Filminäitleja* **18.00** Joona jutud **18.20** Jass ja Juss **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Pealtnägija (vk sub) **20.45** 4x4 **21.15** TEDx Tallinn **21.30** AegRuum **22.35** Teaduspalavik: Laborist väljas **23.00** Dok. Kanged naised* **00.20** Keeluaja kuningas

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Või* **12.50** Kõige naljakamad koduvideod* **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Malaisia **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Korvpall **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Euroopa jalgpalli Meistrite liiga **23.45** Puhkus Mehhikos **01.00** Seks ja linn **01.30** A-Rühm **02.20** Malaisia*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Aiadetektiivid* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Naabriplika **21.00** Tuuni superstaari **22.00** Ameerika tippmodell **23.00** Elu 24 live **00.00** Reporter **00.55** Ellen* **01.45** Kuidas alasti hea välja näha **02.35** Fort Boyard **03.25** Staariminutid **03.35** Südametukse*

06.30 Ärapanija* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.15** Vanaraua automeistrid* **11.05** Jututuba **13.55** Benny Hill* **14.25** Chuck* **15.15** Komissar Rex **16.10** Vanaraua automeistrid **17.05** Klikitähed **17.35** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Kuldvillak **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mf. Õllemehed **23.00** Ööliblikad **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Kolmapäev 12. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Meie inimesed*
12.25 OP! kunst*
12.55 Puudutuse aeg*
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Ajalik ja ajatu*
14.30 Rakett 69*
15.00 Minuscule
15.05 Waterloo Roadi kool)*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Õnne 13
17.35 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Pealtnägija
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Foorum
22.30 Dok. PMR
23.50 Ringvaade*
00.55 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Viimane võmm*
12.30 Parim enne*
13.00 Tohter Olaf*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev – Roosi-de sõda
21.00 Heeringas Veenuse õlal
21.30 Pilvede all
22.30 Seotud
23.30 Bordell 232
00.35 Kaks ja pool meest*
01.00 Vampiiripäevikud
01.45 Krimi*
02.10 Rooli võim*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.25 Õhtusöök viiele
12.00 Castle
13.00 Suletud uste taga*
14.00 NCIS kriminalistid*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kaalul on rohkem kui elu
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Juurdlust viivad läbi sensitiivid
22.30 Staarid veinimõisas
23.30 Kodumaa
00.35 Kahekesi püssi ja panniga
01.05 Õigluse nimel
02.00 Kondid
02.50 Politseipere

07.10 Animasarjad
08.15 Lastetuba* **08.30** Püramiidi tipus **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Teaduspalavik* **11.25** Eesti muusikavideod **11.40** ERR uudised **15.55** Mf. Lilled väljal* **17.25** Vahva mees, kes pilli teeb **18.00** Kessu **18.30** Lastetuba **18.50** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Meie inimesed (vk sub) **20.25** Ajavaod (vk sub) **20.50** Minuscule **21.00** BFM esitleb: lyhikas **21.30** Meie Aja Kunst **22.00** Mf. Chico ja Rita **23.30** Charikari tüdrukud **23.55** Lihtsad laulud

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Kalamehejutud **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Malaisia **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid **19.00** Uus tüdruk **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Euroopa jalgpalli Meistrite liiga **23.45** Euroopa pokkeriturnee **00.45** Seks ja linn **01.15** Teismeliste seksielu* **02.15** Uus tüdruk*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Tuuni superstaari* **13.00** Ameerika tippmodell* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Tohter Olaf **21.00** Mf. Armastus, pulmad, abielu **22.55** Pan Am **23.50** Reporter **00.45** Ellen* **01.35** Kuidas alasti hea välja näha **02.25** Täiuslik koduperenaine

06.30 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.15** Vanaraua automeistrid* **11.05** Jututuba **13.55** Benny Hill* **14.25** Chuck* **15.15** Komissar Rex **16.10** Vanaraua automeistrid **17.05** Klikitähed **17.35** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Krimi **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Beaver Falls – üks vallatu suvi **22.30** Punker **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Neljapäev 13. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 Pealtnägija*
12.45 Tõuse ja sära!*
14.00 Vabariigi kodanikud (subtiitritega)*
14.55 10 minutit Peeter Toomaga
15.05 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Õnne 13
17.35 Uued trikid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.05 Kahekõne
20.30 Lähetus
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 MI
22.35 Dok. Kathleen Ferrier
23.35 Ringvaade*
00.40 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all*
12.30 Heeringas Veenuse õlal*
13.00 Suur lotokolmapäev – Roosi-de sõda*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Parim enne
20.30 Ürgmees, Isa ja Vanaisa
22.00 Mf. Õudne film 4
23.40 Mf. Teispoolsus
01.55 Bordell 232*
02.45 Reporter*
03.35 Hooaeg*
04.10 Kodusaade*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.25 Õhtusöök viiele
12.00 Castle
13.00 Kaalul on rohkem kui elu*
14.00 Juurdlust viivad läbi sensitiivid*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Kodumäng
20.30 Kättemaksukontor
21.30 Selgeltnägijate tuleproov
23.00 Kolmeraudne
00.00 Grey anatoomia
00.55 Euroopa pokkeriturnee
02.00 Päästjad
02.55 Kodumäng*
03.25 Selgeltnägijate tuleproov*
04.35 Seitsmesed uudised

07.10 Animasarjad*
08.10 Lastetuba* **08.30** Vahva mees, kes pilli teeb* **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Puutepunkt* **11.25** Oru pargi lood **12.00** ERR uudised **17.15** Smallville **18.00** Hei, põialpoisid! **18.30** Lastetuba **18.40** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Igavene ränne **20.50** Telvelaid **21.00** Ajurünnak **21.30** Mf. Ühised mured **22.35** 4x4 **23.00** Eesti TOP 7 **23.45** Hung **00.10** Kuritegu*

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Kalamehejutud **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Malaisia **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Uus tüdruk **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf. Sweeney **23.40** Puhkus Mehhikos **00.40** Seks ja linn **01.10** Uus tüdruk* **01.40** Uus tüdruk **02.00** Malaisia*

08.15 Doktor Oz* **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Pan Am* **13.00** Trinny ja Susannah Hollandis* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Pilvede all **21.00** Süües seksikaks **21.30** Kolm naist paadis **22.00** Piinlikud kehad **23.00** Kliendinimekiri **23.55** Reporter **00.50** Ellen* **01.40** Kuidas alasti hea välja näha **02.30** Täiuslik koduperenaine **03.30** Staariminutid

06.30 Krimi* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan* **10.15** Vanaraua automeistrid* **11.05** Jututuba **13.55** Benny Hill* **14.25** Chuck* **15.15** Komissar Rex **16.10** Vanaraua automeistrid **17.05** Klikitähed **17.35** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Guinness World Records – pööraseimad rekordid **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool mees* **21.30** Mf. Ükskord Mehhikos **23.30** Conan **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed

Reede 14. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Terevisioon*
11.55 MI*
12.25 Kahekõne (subtiitritega)*
12.50 Foorum (subtiitritega)*
13.45 Kapital*
14.10 Reisile minuga*
14.35 Lähetus*
15.05 Waterloo Roadi kool*
16.00 Holby City haigla
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Õnne 13
17.35 Uued trikid
18.25 100 luulepärli
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
19.35 Mõistlik või mõttetu
20.05 Perepidu: Mirtel – MÕMM
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Mf. Kui Harvey kohtas Bobi
23.10 Pealtnägija*
23.55 Poolvend*
00.45 Ringvaade*
01.15 Uued trikid*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*
10.00 Manhattani tuhkatriinu*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Eestlane ja venelane
12.00 Galileo*
13.00 Kodutunde taaskohtumised*
14.00 Sõbrad
14.55 Punased roosid
16.00 Küladetektiivid
17.00 Manhattani tuhkatriinu
18.00 Süütu süüdlane
19.00 Reporter
20.00 Kuldvillak
20.35 Galileo
21.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
23.00 Mf. Täiega salaagent
00.55 Mf. Luku taga
02.25 Reporter*
03.15 Mf. Teispoolsus*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*
11.25 Õhtusöök viiele
12.00 Kodumäng*
12.30 Kättemaksukontor*
13.30 Selgeltnägijate tuleproov*
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Marina ja kapten
17.30 Kirgede torm
19.00 Seitsmesed uudised
20.00 Me armastame Eestit
21.30 Kerge elu
22.30 Mf. Üks vana hea orgia
00.30 Hawaii 5-0
01.25 MacGruber
03.00 Kerge elu*
03.55 Kodumäng*

07.10 Animasarjad*
07.45 Hei, põialpoisid!* **08.15** Lastetuba* **08.30** Kui kured lapsi ei too **09.00** Ringvaade* **10.05** Waterloo Roadi kool **10.55** Smallville* **11.35** Charikari tüdrukud* **12.05** ERR uudised **16.35** Päikesest söönuks **17.30** Näite mäng* **18.00** Väike rüütel Trenk **18.25** Belka ja Strelka **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **20.00** Spioonid **20.50** Keeluaja kuningas* **21.50** Mf. Halabja **23.10** Esimeses ringis* **23.50** BFM esitleb: lyhikas* **00.15** Eesti TOP 7*

08.30 Seitsmesed uudised* **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf. Sweeney* **13.30** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Malaisia **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Uus tüdruk **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf. Ladykillers – surm vanamoorile! **23.30** Puhkus Mehhikos **00.45** Seks ja linn **01.15** Uus tüdruk* **02.05** Malaisia*

08.15 Doktor Oz **09.15** Emmerdale* **09.45** Küladetektiivid **10.45** Aafrika südames* **12.00** Süües seksikaks* **12.25** Kolm naist paadis* **13.00** Piinlikud kehad* **14.00** Südametukse **15.00** Everwood **16.00** Aafrika südames **17.00** Ellen **18.00** Doktor Oz **19.00** Kodus ja võõrsil **19.30** Emmerdale **20.00** Kodutunne eri **21.00** Mf. Armas kodu Alabamas **23.10** Mõrvaennetajad **00.05** Reporter **01.00** Ellen* **01.50** Kuidas alasti hea välja näha **02.40** Täiuslik koduperenaine **03.35** Südametukse*

06.30 Guinness World Records – pööraseimad rekordid* **07.00** Reporter **08.00** Usu või ära usu!* **08.30** Komissar Rex* **09.20** Conan **10.15** Vanaraua automeistrid* **11.05** Jututuba **13.55** Benny Hill* **14.25** Chuck* **15.15** Komissar Rex **16.10** Vanaraua automeistrid **17.05** Klikitähed **17.35** Benny Hill **18.10** Chuck **19.00** Tuvikesed* **20.00** Kaks kanget – haiged mehed **20.30** Usu või ära usu! **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mf. Hullud **23.20** Punker* **00.15** Ööliblikad* **00.45** Kaks ja pool meest **01.10** Tuvikesed

Laupäev 15. märts

07.30 Animasarjad
08.35 Buratino tegutseb jälle
09.00 Puutepunkt (subtiitritega)*
09.30 Mõistlik või mõttetu*
10.00 Maahommik
10.45 Õnne 13 (subtiitritega)*
11.15 Pealtnägija (subtiitritega)*
12.05 Jüri Üdi klubi*
13.00 Dok. PMR (Eesti 2014)*
14.20 3 hitti: Silvi Vrait
14.30 Perepidu: Mirtel – MÕMM*
15.25 Teel jalgpalli MM 2014 finaalturniirile
15.55 Jalgpalli Premium liiga: Narva JK Trans – Jõhvi FC Lokomotiv
18.00 Saada sõber Euroopasse
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Dok. Päikesepüüdjad
19.35 Rakett 69
20.05 Reisile minuga
20.30 Õnne 13
21.00 Aktuaalne kaamera
21.20 Sport
21.35 Downton Abbey
22.25 Hercule Poirot
00.00 Klassikatähed 2014*

06.10 Täiuslik koduperenaine
07.15 Reporter*
08.10 Zig ja Sharko
08.35 Kass Oggy ja kurjad prussakad
09.00 Kodusaade
10.00 Lemmikretseptid
10.45 Hooaeg
11.30 Rooli võim
12.00 Subboteja
13.00 Viimane võmm*
14.00 Nädalalõpp Kanal 2ga*
15.30 Tuhat ja üks ööd
16.50 Mf. Unelmatelaev – Vietnam
19.00 Reporter+
19.35 Mägede varjud
20.35 Guinness World Records – pööraseimad rekordid
21.30 Ärapanija
22.00 Mf. Kaunis naine
00.25 Mf. Valedel jälgedel
01.55 Mf. Õudne film 4*

05.40 Kirgede torm
07.25 Huntik
07.45 Minu väike poni
08.10 Aladdin
08.35 Kuidas taltsutada lohet
09.00 Simpsonid
10.00 Heimari kokaklubi
10.30 Kodumäng*
11.00 Nurgakivi
11.30 Naistesaade
12.00 Kättemaksukontor*
13.05 Kerge elu*
14.05 Kaalul on rohkem kui elu *
15.05 Midsomeri mõrvad
17.15 Ühe armastuse lugu
19.00 Seitsmesed uudised
19.30 Mf. Alvin ja koopaoravad
21.25 Padjaklubi*
22.25 Mf. Abielu Vegase moodi
00.25 Mf. Presidendi pruut
02.30 Midsomeri mõrvad*

09.00 Animasarjad **11.00** OP! kunst* **11.30** MI* **12.00** AegRuum **13.00** Päikesest söönuks* **14.00** Lend Singapuri* **14.30** Hing* **15.30** Teaduspalavik: Laborist väljas* **16.00** Siin ja praegu* **17.00** Olseni kamp ja allveelaev **18.30** Tatonka lood* **18.40** Lammas Shaun **18.50** Buratino tegutseb jälle* **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **19.45** Mf. Otsus **20.50** W.C. tõus ja langus **20.55** Zima **21.05** Primoris Lepidopter **21.10** Kärbeste veski **21.20** Laupäeva hommik **21.25** Õhtusööki oodates **21.30** Teatriõhtu **23.50** Meie Aja Kunst* **00.20** Mf. Chico ja Rita

06.45 Eureka **10.30** Kutsuge Cobra 11 **11.30** Leidja **12.30** Järelevalveta **12.55** Mf. Ladykillers – surm vanamoorile!* **15.00** Liiga **15.30** Konteinerisõjad **16.00** Stop! **16.30** Hawaii 5-0 **17.30** Jääraja rekkavennad **18.30** Simpsonid* **19.00** Ninjasõdalased **19.30** S.H.I.E.L.D.i agendid **20.30** Simpsonid **21.00** Top Gear **22.05** Mf. Sünniriitus **00.00** Paljalt naljakas **00.25** Ameerika õudukas: mõrvamaja **01.25** Konteinerisõjad* **01.55** Kutsuge Cobra 11*

05.30 Madin elutoas **06.00** Mf. Mesinädalad Las Vegases **07.45** Superlapsehoidja **09.00** Täiuslik koduperenaine **10.00** Kolm naist paadis* **10.30** Gordon Ramsay köögisaladused **11.00** Sõber koer **11.30** Nurjatud koerad **12.00** Mf. Armas kodu Alabamas* **14.10** Mf. Armastuse teekond **16.00** Kuidas alasti hea välja näha **17.00** Jane ja Urmet pluss 10 **18.00** Eluteed **18.30** 10 aastat nooremaks USA **19.00** Miljonäri salamissioon **19.55** Aiadetektiivid **21.00** Mf. Rosamunde Pilcher – Unistuste rannik **22.50** Piinlikud kehad* **23.50** Reporter+ **00.30** Trinny ja Susannah Hollandis **01.20** Pulmakorraldajad **02.05** Donna Hay kerged eined **02.30** Mf. Shawshanki lunastus*

08.10 Reporter **09.00** Teolt tabatud **10.50** Conan* **12.30** Ööliblikad* **13.00** Beaver Falls – üks vallatu suvi* **13.55** Jesse Stone: Surm paradiisis* **15.30** Mf. Õllemehed* **17.05** Mf. Ükskord Mehhikos* **19.00** East West 101 **20.00** Kaks kanget Indias **21.00** Ööliblikad* **21.30** Mf. Sõrmuste isand: Kaks kantsi **00.40** Üle võlli kuulsaks **01.10** Ööliblikad*

Pühapäev 16. märts

07.30 Animasarjad
08.45 Lastetuba
09.00 Prillitoos
10.00 Tõuse ja sära!
11.15 Jamie Oliveri 30 minuti road
11.40 Dok. Päikesepüüdjad*
12.35 Mf. Kui Harvey kohtas Bobi*
14.05 Teekond läbi põgenikelaagrite
15.05 Hercule Poirot*
16.40 Downton Abbey*
17.30 Puutepunkt
18.00 Ajalik ja ajatu
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 Klassikatähed 2014
20.00 Hyacinth Bucket
20.35 Kreisiraadio: Lapimaa
21.00 Aktuaalne kaamera: Nädal
21.40 Sport
21.58 Puudutuse aeg
22.00 Sherlock
23.30 Vaalasaarte Maria
00.20 Tõuse ja sära!*

06.00 Rooli võim*
06.25 Mägede varjud*
07.10 Daltonid
07.35 Karlsson katuselt
08.05 Looney Tunes
08.30 Kodutunde taaskohtumised*
09.30 Sõber koer
10.00 Oota sa!
10.15 Harjutusi sabale
10.30 Kiisuke Auh
10.40 Galileo*
11.35 Kuldvillak*
12.10 Heeringas Veenuse õlal*
12.40 Parim enne*
13.10 Naabriplika*
14.10 Pilvede all*
15.10 Mf. Katie Fforde – Pidupäeva meeleolu
17.05 Mf. Rosamunde Pilcher – Naine kaljul
19.00 Reporter+
19.35 Sajandi armastus
21.50 Hotell Grand
23.25 Jesse Stone: Kadunud süütus
01.15 Mf. Üheksa elu
02.50 Mf. Kaunis naine*
04.45 Reporter+*

05.40 Kirgede torm
07.25 Huntik
07.45 Minu väike pon
08.10 Aladdin
08.35 Kuidas taltsutada lohet
09.00 Simpsonid
10.00 Mf. Las käia 3: kõik või mitte midagi
12.00 Me armastame Eestit*
13.30 Suletud uste taga*
14.30 Stop! *
15.05 Midsomeri mõrvad
17.15 Ühe armastuse lugu
19.00 Seitsmesed uudised
19.30 Palume lavale!
21.30 Mf. Viimane suudlus
23.35 Vegas
00.35 Kaitseinglid
01.30 Midsomeri mõrvad*
03.10 Me armastame Eestit*
04.30 Stop! *
04.55 Seitsmesed uudised

09.00 Olseni kamp ja allveelaev **10.30** Wohh, Won ja sõbrad **10.50** Sõbrad igavesti **11.00** Igavene ränne* **11.50** 4x4 **12.20** TEDx Tallinn* **12.35** Tagatargemad* **13.05** Regina* **14.50** Näitleja **15.20** Õised lood **16.05** Jüri Üdi klubi* **17.00** Mille* **17.30** Vusserdused kooliteel **18.20** Minul on **19.00** Võlukarussell* **19.10** Näh **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vk) **19.45** Mf. Stori Tumbuna: esivanemate lood **21.15** Teemaõhtu: Tulehoidjad. Südamest skaut **21.45** Tuletoojad **22.15** Isamaa ilu **23.10** Liiliarist **23.55** Vahimees, ons ikka veel öö?

07.30 Kahekesi püssi ja panniga* **08.00** Eureka **10.30** Kutsuge Cobra 11 **11.20** Liiga **11.45** Glee **12.45** S.H.I.E.L.D.i agendid **13.45** Kontor **14.15** Mf. Vangikoopad ja draakonid **16.00** Konteinerisõjad **16.30** Hawaii 5-0 **17.30** Jääraja rekkavennad **18.30** Simpsonid* **19.00** Kahekesi püssi ja panniga **19.30** Totaalne muutumine: kodu-eri **20.30** Simpsonid **21.00** Vormel 1: Austraalia GP **23.30** Genfi autonäitus 2014 **00.00** Kuritöö **01.00** Paljalt naljakas **01.30** Konteinerisõjad* **02.00** Kutsuge Cobra 11*

05.30 Süües saledaks **06.00** Mf. Rosamunde Pilcher – Unistuste rannik* **07.45** Superlapsehoidja **09.00** Täiuslik koduperenaine **10.00** Kodusaade **11.00** Lemmikretseptid **11.50** Hooaeg **12.30** Ellen **17.00** Jane ja Urmet pluss 10 **18.00** Eluteed **18.30** 10 aastat nooremaks USA **19.00** Miljonäri salamissioon **19.55** Aiadetektiivid **21.00** Mf. Shawshanki lunastus **23.50** Reporter+ **00.30** Trinny ja Susannah Hollandis **01.20** Pulmakorraldajad **02.05** Donna Hay kerged eined **02.30** Mf. Shawshanki lunastus*

08.00 East West 101* **09.00** Teolt tabatud **10.50** Conan* **12.30** Punker* **13.30** Camelot **14.25** Kaks kanget Indias* **15.20** Ööliblikad* **15.45** Mf. Sõrmuste isand: Kaks kantsi* **19.00** East West 101 **20.00** Rooli võim **20.30** Krimi* **21.00** Üle võlli kuulsaks* **21.30** Mf. Orb **23.50** Mf. Hullud*

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee
Kuulutused tel 433 0062, kuulutused.sakala@ajaleht.ee

TEATER

Ugalas täna kell 17 «Duetid». 11. märtsil kell 19 Tallinna Tantsuteatri lavastus «Preili J.». Vaksali tänav 7, Viljandi. Tel 433 0777.

Viljandi nukuteatris 9. märtsil kell 12 ja kell 16 «Lumikelluke». Lossi tänav 31. Tel 433 4295.

KINO

Männimäe salongkinos homme kell 16 «Justin ja vaprad rüütlid», kell 18 «Väikelinna detektiivid ja Valge Daami saladus» ning kell 20 «Valss Monicale». Riia mnt 52d, Viljandi.

Sakala keskuses 12. märtsil kell 19 «Avatud süda». Tallinna tänav 5, Viljandi.

ÜRITUSED

Karksi valla kultuurikeskuses tähistatakse täna naistepäeva kell 20. Esinevad PS Troika ja Põltsamaa breikarid, on ka üllatused. Pilet 10 eurot. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Kohvikus Fellin on täna kell 20 Sinatra salong vinüülplaadimuusikaga. Riietus pidulik. Sissepääs prii. Tel 435 9795. Tasuja plats 1, Viljandi.

Sakala keskuses 9. märtsil kell 10 vanakraamiturg. Tel 552 2574. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Võhma kultuurikeskuses 9. märtsil kell 11 aiandusseltsi Kanarbik teabepäev väikeaia kujundamisest. Lektor Reti Rando-ja-Muts Räpina aianduskoolist. Osalustasu 3 eurot. Kauba tänav 1. Lisainfo www.vaskanarbik.ee.

Viljandi linnaraamatukogu kolmanda korruse saalis saab 11. märtsil kell 11 kohtuda Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali aastapreemiate nominentidega. Kohtumist juhib Urmas Vadi. **Lasteosakonnas** 12. märtsil kell 18 väikeste sõprade meisterdamisklubi. 13. märtsil kell 17 esitleb kirjastus Päike ja Pilv Epp Petrone ja Kristi Kangilaski uut lasteraamatut «Arva ära?». Mängime, mõistatame ja vaatame raamatut koos Epu ja Kristiga. Raamat sai teise koha 2013. a «Põlvepikuraamatu» konkursil. Tallinna tänav 11/1, Viljandi.

Viipekeeletõlkide OÜ teatab, et 11. märtsil kella 16–18 on kuulmispuudega inimeste vastuvõtt Viljandimaa puuetega inimeste nõukoja ruumides Posti tn 20. Lisainfo info@viipekeeletolgid.ee.

Viljandi vanaisade klubi spordivõistlused 11. märtsil kell 13 klubi liikmetele koroonas, males ja kabes. Koosviibimisel osaleb ka klubi liige Enno Kell. Eha tänav 4. Info telefonil 5662 6458.

Karksi valla kultuurikeskuses algab 12. märtsil kell 10 laste folklooripäev «Väikesed virred». Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Viljandi päevakeskuses Inkeri esineb 12. märtsil kella 14–16 massöör Eda Sarv: «Aita ennast ise» – praktiliste harjutustega õpituba. Info tel 5595 9846. Viljandi omastehooldajad.

Viljandi KEK-i pensionäride klubi kohvilaud on 12. märtsil kell 13 Eha tänav 4.

Diabeetikute seltsi teabepäev 14. märtsil kell 11 Posti tänav 20.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Filip, Viilo, Vilbo ja Lepo, **homsed** Edvin, Heido ja Heivo ning **ülehomsed** Helda, Helde ja Heldi.

TEENUSED

Aednik lõikab õunapuid. Tel 5609 3174.

Autoremont, rehvitööd jne Viljandimaal Tarvastu vallas Kärstnas. Hinnad alates 15 eurot tund. Tel 5627 2188.

Ehitus- ja remonditööd. Tel 552 3559.

Ehitus-, remondi- ja torutööd. Tel 5555 9421.

Elektritööd. Tel 521 4718.

Firma annab laenu, näit 2000 eurot 24 kuuks on kuumakse 135 eurot, krediidikulukuse määr 73,32%.Tutvuge tingimustega, konsulteerige spetsialistiga (www.laenvg.ee). Tel 5199 7679.

Hekilõikus. Tel 5902 5412.

Kaardid ennustavad, 1,09 €/min. Tel 900 1727.

Katuseehitus- ja remonditööd, fassaadid ja üldehitus. Tel 5387 7119.

Katuse- ja ehitustööd, soodsalt. Tel 5621 3377.

Katusetööd. Tel 5626 4115.

Kõik pottsepatööd. Tel 5825 2138.

Maalritööd. Tel 5904 4016.

Ohtlike ja probleemsete puude lõikus. Tel 5302 3518, arborist.ee.

Ohtlike puude langetamine. Tel 504 7811.

Ohtlike puude lõikus. Tel 5662 2071.

Ohtlike puude raie. Tel 5679 6176.

Septikute paigaldus, kanalisatsiooni- ja veetrassitööd. Tel 521 7415, info@veegrupp.ee, www.veegrupp.ee.

Paigaldan kappe, garderoobe, liuguksi, kardinasiine, ruloosid jne. Tel 525 3946.

Pakume nii firmadele kui eraisikutele erinevaid korterite, majade, büroode jm koristamis- ja põrandahooldusteenuseid ning selleks masinaid. Täpsem info tel 528 0753, www.ppkoristus.eu.

Plaatija. Tel 5830 3488.

Puurkaevude rajamine ja puhastamine, vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus. Tel 502 1279, 526 9604, www.puurkaevumeistrid.ee.

Remondin ja ehitan ahjusid, pliite ning kaminaid. Tel 5563 6074.

Saksa takso 1316.

Septikute ja reoveemahutite müük ning paigaldustööd. Tel 5306 5322. www.reovesi.ee.

Soodsalt puitfassaadid jm ehitustööd. Tel 526 9976.

Tantsumuusika ühemehebändilt igale eale. Õhtu juhtimine. Tel 514 9885.

Terrassid, voodrilauad, saunad, kivitööd, ripplaed jne. Garantii. Tel 5366 9108, A1 Ehitusviimistlus OÜ.

Viljapuude lõikus ja haljastustööd. Info tel 524 8010, 504 9159.

Viljapuude lõikus. Tel 517 8462.

Virtsapütt. Tel 518 5879.

Õunapuude lõikus. Tel 5387 2375.

MUUD

5.04 Helsingi aiamess; 17.–18.06 Saaremaa; 15.–17.07 Palanga. Info AGM Büroo, tel 509 3544.

OÜ Jalaexpert võtab vastu Viljandis Turu t 10, kab 303, teisipäeval, 11. märtsil kl 10–13. Teid teenindavad ortopeed ja meister. Ortopeedilised jalatsid, tervislikud jalatsid, tallatoed, ortoosid, korsetid, proteesid ja rinnaproteesid. Info tel 5334 0007.

TÖÖ

Põllumajandusettevõte Viljandimaal pakub tööd lüpsjale. Vajadusel elamiseks korter. Tel 518 6733.

Firma võtab tööle kaks metsameest, kelle ülesanneteks on valgustus-, lage-, harvendus- ja kultuurhoolduste teostamine. Info tel 5331 1241.

Tasuv ajatöö Volvo veokijuhile. Tel 524 8513.

Vajame juhti frontaallaadurile. Tel 5637 3783.

OÜ Soledor võtab Halliste puidutööstusse tööle lukksepa-teritaja. Võimalik osaline tööaeg. Info tel 5340 9311.

Võtame tööle rehvitehniku (täistööaeg), vanus kuni 35 a. Eelnev töökogemus ei ole vajalik, väljaõpe kohapeal. Rehvitöökoda Raudtee tänav 3 Viljandis. Tel 434 9388, viljandi@kasutatud-rehvid.ee.

Pakume tööd ja väljaõpet hakkajale autojuhile (ka noorele) väikeses kollektiivis: liikuva põrandaga poolhaagisetöö Norra-Rootsi-Norra suunal. Vajalik C- ja E-kategooria juhiluba ja inglise keele oskus suhtlustasemel. Kasuks on digikaart ja täiendkoolitus, ADR-koolitus, tõstukijuhi luba ja eelnev kogemus. Meilt lisakoolitused ja väljaõpe esimestel nädalatel, sinult tõsine soov ja tahtmine. Töötasu mehe vääriline. CV saada marek.mesitran@gmail.com. Vabandust varem ilmunud vigase meiliaadressi pärast.

OST

Ostame metsakinnistuid

OÜ Södra Metsad
Merivälja tee 1, 11911 Tallinn
Tel 516 3569
Fax 609 8055
e-mail taavi.mullerson@sodra.ee
SÖDRA

OÜ OK Mets ostab raieõigust, metsamaad, ümarmaterjali. Ülestöötamine ja vedu. Tel 527 8119, 503 3379.

HEA METSAOMANIK!

OSTAME
**** metsakinnistuid***
**** kasvava metsa raieõigust***
**** metsamaterjali***

Lauri Uibopuu,
tel 503 2050,
lauri@artiston.ee
ARTISTON

MÜÜK

Halupuud ja kaseklotsid võrgus. Tel 5637 3783.

Klaasplastist mahutid, septikud, tellimustooted. Tarneajad lühikesed, hinnad soodsad. Transpordi võimalus. Novewater OÜ, tel 5683 9299, info@novewater.ee.

Kuivad kütteklotsid 40 l võrgus, 1,50 € võrk. Tel 5828 9919.

Kuivad kütteklotsid, küttepuud, puit- ja turbabrikett. Vedu. Tel 506 8501.

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Küttepuud lahtiselt ja lehtpuuklotsid võrgus. Tel 5782 7770.

Linnu talu Tagulas Valgamaal müüb E–P kella 8–14 väga häid Hy-Line tõugu pruune ühe aasta munenud kanu 2,5 €/tk ja märtsi lõpus munemist alustavaid noorkanu 6 €/tk. Tel 503 1485, 501 7500.

Müüa 20 rm aasta aega riidas olnud saareküttepuud. Tel 505 0200.

Müüa lõhutud küttepuid. Tel 5683 0454.

Müüa põranda-, voodri- ja ehituslaudu. Eri laiused. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Müüa tooreid halupuid, kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid, pelleteid ning puit- ja turbabriketti alusel. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa voodri- ja põrandalaudu, haavalaudu ja värvitud fassaadilaudu. Vedu. Tel 5666 4217.

Müün 3 m lepakütet, veovõimalus. Tel 5352 2666.

Toores lepp, kask ja saar. Tel 5391 4443.

KASUTATUD ASJAD

Metalltoru diam 11 cm, pikkus 250 cm (33 tk), eri mõõdus vinkel, raudlatt ja -toru, ümarraud, keevitustraat. Tel 5399 3118.

Müüa 12 kristallpokaali, 2 aastat vana kiirkeedupott, vähe kasutatud kuuma õhu grillahi. Tel 5661 3875.

Jakobsoni tänav 29 kasutatud rõivaste poes uus kogus kaupa. Hinnad väga soodsad!

Müüa Sõjateadlane I, 1938 (30 eurot) ja «Par Latviju», 1936 (10 eurot). Tel 5609 6360.

Müüa töökorras külmkapp Snaige, väikelapse võrevoodi, söögitool, kasutatud köögikapid. Tel 5196 5893.

Odavalt müüa 80ndate mööblit. Tel 522 5670.

Ostan teie üleliigseid asju ja aitan kaubikuga kolida. Tel 5649 5965.

Ostan vanaaegse puhveti, kummuti ja söögilaua. Tel 517 4050.

Ostan vanaaegse söögilaua ja toolid, klaasidega kapi, valgusti, vanemaid värvilisi klaasesemeid, supitirina, hõbekulbi, märgi- ja margikogu, tsaariaegseid fotosid. Tel 5564 3635.

Ostan vanu fotosid, münte, märke, lauanõusid, kellasid, ehteid ja muid vanaaegseid esemeid. Tel 517 4050.

Ostan vanu raamatuid, teenetemärke, aumärke, medaleid, ordeneid, münte ja paberrahasid. Tel 5890 6865.

Tulen kohale ja ostan kasutatud raamatuid. Raha kohe. Tel 734 1901.

Viljandi taaskasutuskeskus kutsub ostma vanu raamatuid, heliplaate, nõusid, kodumasinaid, autovaruosasid, mööblit ja muid emotsioonikaupu. Samas kutsume ära andma teile mittevajalikke esemeid Kaalu tänav 6, Viljandis (kaubamaja hoovis kaarhallis), E–R kl 10, L 10–15. Tel 433 1715, 5365 4912. www.viljanditaaskasutus.eu.

AINULT JÄRGMISEL NÄDALAL
AINULT «SAKALA» TELLIJATELE
10.–16. märtsil on kõigil «Sakala» tellijaskonda kuuluvatel isikutel võimalik soodustingimustel osta järgmisi tooteid:

Veeboilerid
-10%

Hüdrofoorile 5-aastane garantii

5 €
Parim toru-puhastusvahend Flow

TORU-JÜRI
E–R 8–18, L 9–14
VILJANDIS
Leola tn 49
Tel 433 0002
505 8394
www.torujyri.ee

Sakala TELLIJASKOND
TASUTA kliendikaardi saavad kõik, kellel on kehtiv «Sakala» tellimus
Kliendikaardi saab «Sakala» toimetusest tööpäeviti kella 9–17
Samas saab vormistada «Sakala» tellimuse

Äriklassi kasutatud sülearvutid võimsa kahetuumalise protsessoriga ja tarkvaraga
~~185 €~~ 150 €

Tolmuhooldus
-50%

Mulgi arvutid
Om üits õite ää puud
E–R 9–18
Lossi 28
Tel 433 4171
www.mulgiarvutid.ee

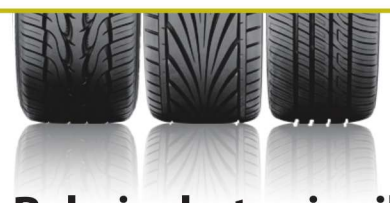

al 44 €

Rael Autokeskus
Tallinna tn 97, Viljandi
Tel 433 0987
info@rael.ee
www.rael.ee

Rehvivahetus ja silla reguleerimine
(kuni 16" plekkveljele)

Fotod on illustreerivad. Kaupa on piiratud kogus ja pakkumised kehtivad nädala lõpuni või kuni kaupa jätkub.

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

13

Jalgpalliklubi Viljandi Tulevik võtab homme kodulinnas Eesti meistrivõistluste esiliiga teises voorus vastu Kiviõli FC Irbise. Meeskonnad alustavad kunstmuruväljakul mängu kell 13.

Suure-Jaani alistas Võhma

Kolmapäeval Suure-Jaani noortekeskuses asetleidnud järjekordsel Võhma linna ja Suure-Jaani valla malematšil jäid peale võõrustajad.

Mängiti kaks vooru üheksal laual. Tänavu oli 11:7 edukam Suure-Jaani vald, nii et Võhma võistkonna kapten Jaan Voll pidi rändkarika naabervalla meestele loovutama.

Suure-Jaani valla spordi- ja noorsootöö spetsialisti Mati Adamsoni sõnul sai see traditsioon alguse 2006. aastal ning võite on jagunud mõlema omavalitsuse võistkonnale. Tuleval aastal on matši võõrustajad Võhma maletajad. (Sakala)

Tuleviku poisid võitsid klubi karika

Pühapäeval Viljandi spordihoones asetleidnud noorte saalijalgpalliturniiri «Tulevik Cup» trofee võitsid Viljandi poisid, kes finaalkohtumises alistasid Paide eakaaslased.

2003. aastal sündinud jalgpallurite karikavõistlustel tegi kaasa kümme võistkonda ja nad alustasid paremate selgitamist kahes alagrupis.

A-grupis läks võrdse tulemuse juures, kuid ühe enam löödud väravaga esikoht Kiviõli FC Irbisele JK Tuleviku esimese koosseisu ees. B-grupist pääses võitjana poolfinaali Suure-Jaani ja teisena Paide Linnameeskond.

Turniiri esikohta selgitava vastasseisuni jõudsid Tuleviku esimene ja Paide Linnameeskond. Mäng, mille normaalaeg andis 3:3 viigi, lahenes pärast penaltiseeriat viljandlaste paremuse ja turniirivõiduga.

Kolmandat ja neljandat kohta selgitava vastasseisu võitis pärast penaltiseeriat Kiviõli FC Irbis, kelle järel pidi neljanda kohaga leppima Suure-Jaani United.

Turniiri parimaks väravavahiks ja tublimaks väljakumängijaks nimetati Karl-Erik Jürisson ja Ringo Kobin võitnud meeskonnast.

Tuleviku esimese parima mängija tunnustuse pälvis Jarmo Randmäe. Suure-Jaani koosseisust oli võistkonna parim Kuldar-Maano Umal, üheksandaks tulnud Tuleviku teisest esindusest Robert Pirs ja kümnenda kohaga lõpetanud SK Tääksist Armin Liiver.

Selle talve viimane «Tulevik Cup» peetakse Viljandi spordihoones homme, siis võtavad mõõtu 2005. aastal sündinud poisid. (Sakala)

LAUATENNIS

Medalimees otsib endale profiklubi

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Oma karjääri esimese täiskasvanute tiitlivõistluste medali võitnud viljandlane Rivo Saaremäe kiikab piiritaguseid võimalusi, et tuleval hooajal end elukutseliste leeris proovile panna.

Rivo Saaremäe jõudis nädala eest oma karjääri esimese täiskasvanute tiitlivõistluste medalini. Paarismängu pronks tuli koos Lauri Laanega.

Nädala eest Tallinnas peetud Eesti lauatennise meistrivõistluste meesüksikmängus jõudis Viljandimaa esireket Rivo Saaremäe veerandfinaali ja jäi seal kokkuvõttes jagama viiendat kuni kaheksandat kohta. Meespaarismängus saavutas ta aga koos tallinlase Lauri Laanega kolmanda koha.

«Pronksmedal oligi meie lagi,» lausus Saaremäe ja lisas, et konkurents oli turniiril äärmiselt tihe.

Rivo Saaremäe ja Lauri Laane takerdusid poolfinaalis, kui nad pidid tunnistama Tallinna Kalevi klubi meeste Toomas Libene ja Andrei Sireli 3:1 paremust.

Eesti meeste üksikmängu reitingutabelis kuuendat kohta hoidev ja sama asetusega ka tiitlivõistluste turniiritabelisse tõstetud viljandlane ei teinud saladust, et Toomas Libenele allajäämine veerandfinaalis valmistas talle pisut tuska, ent kui järele mõelda, siis ega ta üksikmängust medalit oodanudki.

«Asetusega mul vedas: veerandfinaaliks oli mul kõigist variantidest kõige soodsam vastane. Kahju muidugi, et ei suutnud oma võimalust realiseerida,» rääkis ta.

Toomas Libene pole Rivo Saaremäe sõnul viimastel turniiridel kõige teravamas vormis olnud ja nende tänavustes omavahelistes kohtumistes on ta suutnud Libenet nii mõnelgi korral võita.

«Ma ei mänginud sugugi kehvalt. Pigem suutis tema hea esitusega veidi üllatada,» arutles Saaremäe.

«Usun, et võin meistrivõistlustega kokkuvõttes päris rahule jääda,» ütles noor mängumees, kes gümnaasiumi lõpetamise järel loodab leida endale mõne piiritaguse klubi, kus end elukutselisena proovile panna ja uuel tasemel oskusi omandada.

See aga ei tähenda Saaremäe sõnul sugugi, et ta pärast kooli lõpetamist edasiõppimisvõimalusi ei kaaluks. «Ega need asjad teineteist päris välista. Küll aga tahan ma iseendas selgusele jõuda, mida õppida,» arutles ta.

Saaremäe ise eelistaks jätkata Rootsis või Saksamaal, ent kuidas ja mil moel plaanid teostuvad, näitab aeg. «Kõigepealt keskendun gümnaasiumi lõpetamisele,» lubas ta.

Täna Viljandis peetaval kohaliku klubi karikasarja osavõistlusel Rivo Saaremäe kaasa ei tee, sest viibib samal ajal treenerite koolitusel. «Sellest hoolimata säilib mul võimalus karikasarja üldvõit teenida,» lausus ta.

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvekülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Evi Eiche,
Liivia Tohvelmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Astra Saul 433 0061
Raimo Saar 433 0069
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Küljendaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9—17, lõuna kella 13—13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu.
Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Trükitud Kroonpressi trükikojas. Tiraaž 8687

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Neljapäeval ei sündinud Viljandis ühtegi last.

12. aprillil ilmub järgmine **AJAKIRI ELUKOGENUD INIMESELE**

Telli reklaam, mida näeb 112 200 lugejat*

TRÜKIARV ALATES 42 000!

*Pärnu Postimehe, Sakala, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase lugejate arv Turu-uuringute ASi andmetel (ELU 2013 II poolaasta)

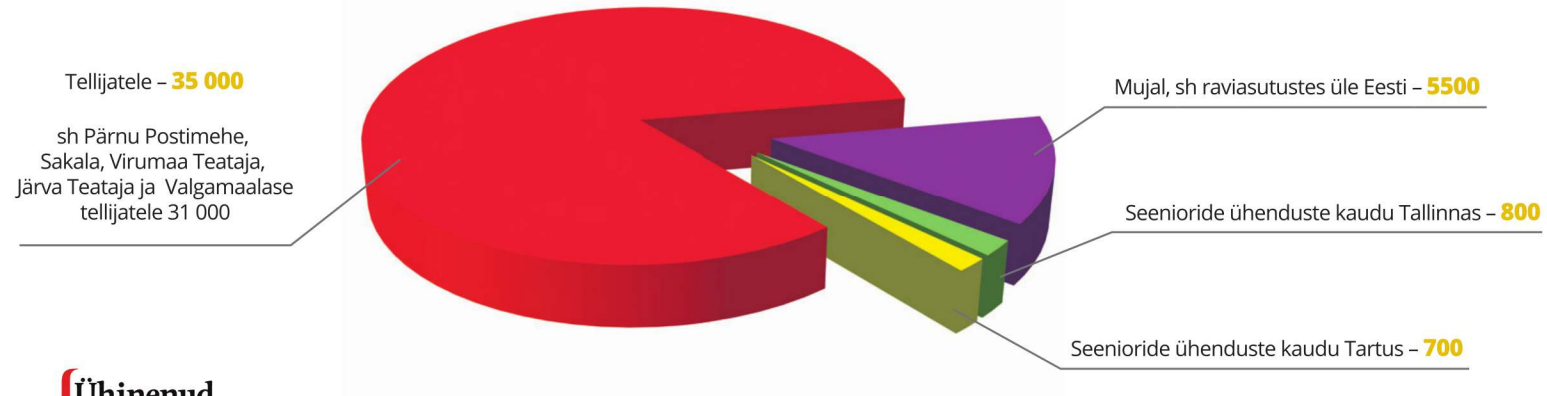

Väljaandja Ühinenud Ajalehed

Ajakirja saab koju tellida (1 number 2 eurot, sõbrahind 11 numbrit 11 eurot) **telefonil 617 7717**

60+
www.60pluss.ee

Reklaami broneerimine kuni 26. märtsini või kuni jätkub vaba pinda

Sirly Kurisoo
tel 5307 9605
sirly.kurisoo@ajaleht.ee

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9–17, lõuna kl 13–13.30. **Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee**. Kuulutuse tellimine internetis **http://kuulutus.ajaleht.ee**

Mõni hetk on valusam kui teine,
mõni hetk on kohe väga,
väga valus...

Teatame kurbusega, et lahkus kallis abikaasa, isa, vanaisa ja vend

ÜLO KÖST

4. III 1946 – 6. III 2014

Leinavad omaksed.

Ärasaatmine esmaspäeval, 10. märtsil kell 15 Suure-Jaani vallavalitsuse saalis.

Piisab ühest õiest.

On elu lühike, on ainult viiv,
kesk maiseid askeldusi tõuseb iil
ja luba küsimata askeldaja viib.

Südamlik kaastunne Silvile perega kalli abikaasa, isa ja vanaisa

ÜLO KÖSTI

ootamatu kaotuse puhul.

Velvi ja Ülo, Isabella ja Rene

Kõikjal jälgi su töödest ja tegudest,
mida loonud sa armastusega.
Elad edasi me meeltes ja mõtetes,
oled alati meiega.

Mälestame endist Suure-Jaani linnavolikogu esimeest ja linnapead

ÜLO KÖSTI

Avaldame kaastunnet omastele.

Viljandimaa omavalitsuste liidu endised ja praegused omavalitsusjuhid ning liidu büroo

---

Avaldame kaastunnet omastele

ÜLO KÖSTI

surma puhul.

Suure-Jaani gümnaasiumi pere

Mälestame endist nõukogu esimeest

ÜLO KÖSTI

Avaldame kaastunnet lähedastele.

AS Suure-Jaani Haldus

Mälestame kauaaegset linnapead ja head kolleegi

ÜLO KÖSTI

Avaldame kaastunnet lähedastele.

Suure-Jaani vallavalitsus ja vallavolikogu

Mälestame suurepärast inimest ja tublit spordiklubi liiget

ÜLO KÖSTI

Südamlik kaastunne omastele.

Spordiklubi Viljandi Jokker

Mälestame head sõpra ja mängukaaslast

ÜLO KÖSTI

Sügav kaastunne omastele.

Suure-Jaani valla *bowling*'u sariturniiri mängijad

Seal, kus sulgub eluraamat,
algab mälestuste maa...

Südamlik kaastunne Silvile

ÜLO KÖSTI

surma puhul.

Kursusekaaslased Õisu tehnikumi 1962. a erikursuse lennust

Mälestame

ÜLO KÖSTI

Siiras kaastunne Silvile ja lähedastele kalli inimese kaotuse puhul.

Reformierakonna Suure-Jaani piirkonnaorganisatsioon

Avaldame kaastunnet Tiinale ja Ardole perega

ÜLO KÖSTI

surma puhul.

Kolleegid veterinaarkeskusest

Mälestame head sõpra ja bridžikaaslast

ÜLO KÖSTI

Avaldame südamlikku kaastunnet omastele.

Perekonnad Grünbaum, Viigand ja Kimmel

Valus on mõelda, et sind ei ole
ja kunagi enam me juurde ei tule.

Lahkus meie kallis isa, vanaisa, vanavanaisa ja äi

VAMBOLA KAASIK

16. VI 1938 – 6. III 2014

Leinavad lapsed peredega.

Ärasaatmine teisipäeval, 11. märtsil kell 14 Riia mnt kabelist Pärnu mnt kalmistule.

Avaldame siirast kaastunnet Hubert Kaasikule isa

VAMBOLA KAASIKU

surma puhul.

Sakala Teed OÜ

Südamlik kaastunne Jaanusele ja lähedastele kalli

VAMBOLA KAASIKU

kaotuse puhul.

Juta, Marget, Maret ja Merit peredega

Päev õhtule laskus
ja lõppes elurada...

Avaldame kaastunnet omastele kalli

VAMBOLA KAASIKU

kaotuse puhul.

Eve ja Boris ning Kadi ja Aivo peredega

Südamlik kaastunne lähedastele kalli

VAMBOLA KAASIKU

kaotuse puhul.

Urmas, Gunnar, Guido ja Helir-Valdor peredega

Südamlik kaastunne lähedastele

VAMBOLA KAASIKU

kaotuse puhul.

KÜ Valuoja 16 ja 18

Sügav kaastunne Hubertile isa

VAMBOLA KAASIKU

kaotuse puhul.

Töökaaslased remonditöökojast

Seal, kus sulgub eluraamat
algab mälestuste maa...

Lahkus meie kallis abikaasa, isa, vanaisa, vend ja äi

JAAN TAMMAI

22. XII 1950 – 6. III 2014

Leinavad omaksed.

Ärasaatmine 11. märtsil kell 13 Tartu krematooriumis.

Südamlik kaastunne Helile, Kristale, Monikale, Janikale ja Jaanile abikaasa, isa ja vanaisa

JAAN TAMMAI

kaotuse puhul.

Aime ja Kalju

Avaldame sügavat kaastunnet Krista Prinzmannile isa

JAAN TAMMAI

surma puhul.

Kildu kooli pere

Kaastunne Helile perega

JAAN TAMMAI

kaotuse puhul.

Ellen-Kai, Helga, Pille ja Kai peredega

Mälestame kallist tädipoega

JAAN TAMMAID

Avaldame siirast kaastunnet omastele.

Sirje, Maire ja Avo peredega

Olgu vaikne tuulekohin unelauluks
sinule...

Südamlik kaastunne Saimale, Rainerile, Margusele, Monikale, Marekile ja Ariane perele kalli ema, ämma, vanaema ja vanavanaema

SALME NÕMMIKU

kaotuse puhul.

Terje, Taavi, Taivo, Toomas, Tõnu, Tarmo, Tiina ja Tõnis peredega

---

Mälestust hella sa pälvid,
pälvid austust, sõnu häid.
Mälestuste kauneid jälgi
meie hinge sinust jäi.

Avaldame kaastunnet omastele

SALME NÕMMIKU

kaotuse puhul.

Mälestavad perekonnad Hansbergid.

Südamlik kaastunne Arianele kalli vanaema

SALME NÕMMIKU

kaotuse puhul.

Marje, Lembit, Avo ja Eha

Kallid kodurajad jätsid,
läksid teele rahuga.
Hinge leinaga meil täitsid,
mälestusi kuhjaga.

Südamlik kaastunne Enele ja Hillarile kalli ema

LEILI SIIBAKU

kaotuse puhul.

Mälestavad perekonnad Vallistu ja Pind.

Südamlik kaastunne Enele ja Hillarile kalli ema

LEILI SIIBAKU

kaotuse puhul.

Saima ja Sirja

Südamlik kaastunne Enele ja Hillarile kalli ema

LEILI SIIBAKU

kaotuse puhul.

Elgi, Peeter ja Raivo peredega

Südamlik kaastunne Enele ja Hillarile kalli ema

LEILI SIIBAKU

kaotuse puhul.

Mälestavad Alma ja Kalju.

Südamlik kaastunne Enele ja Hillarile kalli ema

LEILI SIIBAKU

kaotuse puhul.

Marje, Lembit, Avo ja Eha

Sügav kaastunne Hillarile ja Enele armsa ema

LEILI SIIBAKU

kaotuse puhul.

Matti perega

Siiras kaastunne Hillarile ja Enele armsa ema

LEILI SIIBAKU

kaotuse puhul.

Sirje, Tiina, Enn, Mare ja Kaja perega

Südamlik kaastunne Mairele ja lastele peredega kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia

VENDA TORIMI

kaotuse puhul.

Klassijuhataja ja klassikaaslased keskkooli päevilt

Mälestame

VENDA TORIMIT

Südamlik kaastunne Mairele perega.

Koidu ja Väino

Mälestame

VENDA TORIMIT

Südamlik kaastunne kõigile lähedastele.

Indrek, Heldi, Inge ja Aleksander

Kallid Rutt ja Riina!

Südamlik kaastunne ema ja vanaema

SALME MÄEORU

kaotuse puhul.

Töökaaslased tekiliinilt

Siiras kaastunne Karinile, Retale ja Britale armsa vanaema ja vanavanaema

ARMILDE LEHEMETSA

kaotuse puhul.

Elna ja Jaan

Südamlik kaastunne Juhanile kalli ema

ARMILDE LEHEMETSA

kaotuse puhul.

Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool

Mälestame

SALME MÄEORGU

Südamlik kaastunne lähedastele.

Aino, Aime ja Kalmer peredega

Tuul kuivatab leinapisara silmist,
valu südamest iial ei kao...

Mälestame 20. surma-aastapäeval

ARNO LAURI

Lesk, lapsed ja lapselapsed

KINNISVARA

Küsi pakkumist fassaadi- ja sisetöödele. VMK Ehitus. Tel 5373 5524.

Müüa pool kinnistust Köstis. Tel 5302 0082.

Ostan ahiküttega maja linnas, min 80 m². Tel 5650 9481.

Ostan korteri või maja Tallinnas. Võimalik kiire tehing. Vajadusel abi kolimisega. Tel 5820 0800.

Ostan maad, metsa. Tel 511 1666.

Ostan 3–4-toal korteri. Tel 5456 6529.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Pere soovib üürida 2–3-toal ahik korteri Viljandi mk-s. Tel 5743 9127.

Soovime üürida perele (3 in) õdusa kodu kesklinnas. Tel 5344 3301.

Soovin üürida soodsalt 1–2-toal möbl korteri. Tel 5836 6035.

Soovin üürida toa. Tel 5594 8295.

Välja üürida 1-toal mug korter Vase tänaval. Kiire! Tel 5691 0100.

METSAMATERJAL

Metsä Forest Eesti AS ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke, paberipuid, küttepuitu ja võsaraiejäätmeid. Tel 511 8671, 509 0200.

Ostame 3 m lepakütet, kasvavat metsa ja metsamaad. Tel 517 3159, www.voordskap.com.

Ostame metsakuivi palke, läbimõõt alates 11 cm. Tel 501 1198.

SÕIDUKID

Müüa 2006. a BMW M6 (124 000 km) või vahetada kinnisvara vastu. Tel +3584 0662 7033.

PÕLLUNDUS

Balti Teraviljad OÜ ostab teravilja. Vedu ja tasu kohe. Tel 5562 6000.

Kasvuhooned ja kihtplast kasvuhoonetele. Tel 503 7585. www.kasvuhooned.com.

Ostan kallurhaagise. Tel 5613 1000.

Võtan rendile põllumaad. Tel 516 9515.

ÄRA ANDA

Majapidamise lõpetamise tõttu ära anda sõbralik õuekoer. Tel 502 8617.

Ära anda sõbralik 1,5-aastane emane koer. Helista ja küsi lisainfot tel 5351 1458.

TEATED

22. märtsil kl 10–16 märtsilaat Paide kultuurikeskuse parklas. Kauplejate registreerimine www.paidekultuurikeskus.ee, tel 384 9130.

Karksi vallavalitsuse 1.04.2013 määruse nr 4 alusel kehtestas Karksi vallavalitsus 6.03.2014 käskkirjaga nr 21.2 – 1/25 liikluspiirangu Karksi vallale kuuluvatel teedel alates 10. märtsist mootorsõidukitele, mille tegelik mass ületab 8 tonni, v.a operatiiv- ja lepingulised veod. Piirang kehtib teede kandevõime taastumiseni. Vältimatu veo korral tuleb taotleda kirjalik nõusolek vallavalitsuselt.

Kristluse põhitõdesid tutvustav Alfa kursus alustab alates 12. märtsist kolmapäeviti kl 18. Kursus toimub Abja-Paluojal päevakeskuses, Pärnu mnt 10. Kursus sisaldab head toitu, loengut ja põnevat diskussiooni. Osalemine tasuta. Info ja registreerimine tel 5668 6312, guldar.jarve@gmail.com.

In memoriam

ÜLO KÖST

4. III 1946 – 6. III 2014

6. märtsi pärastlõunal lahkus ootamatult meie hulgast viimane Suure-Jaani linnapea Ülo Köst.

Ülo Köst oli põline Suure-Jaani poiss. Pärast Õisu tehnikumi piimasaaduste tehnoloogi eriala lõpetamist viis elutee ta tööle Viljandisse ning seejärel Tõrvasse, kus ta töötas mitmel ametikohal, muu hulgas tsehhijuhatajana.

Tagasi Suure-Jaani tuli Ülo Köst 1979. aastal ning asus tööle Suure-Jaani Metsamajandisse, algul remonditsehhi juhatajana, hiljem brigadirina ja varustusosakonna juhatajana. Ta täitis ka ametiühingu esimehe kohutusi.

1989. aasta detsembris algas Ülo Kösti avalik teenistus: temast sai Suure-Jaani Linna Rahvasaadikute Nõukogu liige. 6. detsembril 1990 astus linn omavalitsusliku haldusüksuse õigustesse ja edasi jätkus töö juba Suure-Jaani Linnavolikogu liikmena.

1. juunist 1992 sai Ülo Köstist Suure-Jaani linnapea. Selle perioodi suuremad ettevõtmised olid paisjärve puhastamise lõpetamine, muusikafestivali korraldamise alustamine, Suure-Jaani gümnaasiumi juurdeehitise ideekonkursi ettevalmistamine ja muidugi haldushoone ehitamine. Omandireformi käigus oli ruumideta jäänud mitu linna asutust. Haldushoones leidsid aastateks kodu raamatukogu, hambaravikabinet, linnale kuuluv aktsiaselts, lasteaed ja linnavalitsus. Pärast nelja omavalitsuse ühinemist töötab selles hoones Suure-Jaani vallavalitsus.

1996. aastast oli Ülo Köst Eesti Reformierakonna liige.

1999. aastast algas Suure-Jaanis poliitiliselt väga aktiivne periood. Kogenud kohaliku poliitikuna oli Ülo Köst kogu aeg tegev, kuigi mitmes eri ametis: linnavolikogu ja linnavalitsuse liikmena, aselinnapea ja linnapeana, linnavolikogu esimehena ning alates 9. veebruarist 2005 viimase Suure-Jaani linnapeana.

Pensionil olles võttis Ülo Köst ikka valla tegemistest osa. 2013. aasta detsembrini oli ta aktsiaseltsi Suure-Jaani Haldus nõukogu esimees.

Ülo Köst oli Suure-Jaani ja Ulvila linna sõprussidemete innukas elushoidja. Esimest korda viibis ta soome sõprade juures 1991. aastal, tema viimaseks tegemiseks jäi aga käik vallamajja, et korraldada sel kevadel reis Ulvilasse. 9. oktoobril 2013 andsid Ulvila linna esindajad Ülo Köstile Soome Omavalitsuste Liidu kuldmärgi – aastatepikkuse omavalitsuse heaks tehtud töö eest.

Ülo Kösti hobid olid bridž ja *bowling*. Tema eestvõtmisel korraldati hulk *bowling*'ukohtumisi ka Ulvila linna ja Jokioise valla võistkondadega.

Ülo Köstile meeldis inimestega töötada. Tema endised töökaaslased jäävad teda mäletama kui linnapead, kes andis neile tegutsemisruumi, kes jäi alati rahulikuks ja püüdis leida lahendusi, kes oli hea ja abivalmis.

Ülo Kösti ärasaatmine leiab aset esmaspäeval, 10. märtsil kell 15 Suure-Jaani vallamaja esimese korruse saalis.

Suure-Jaani Vallavolikogu
Suure-Jaani Vallavalitsus

FENG FASHION LIFE

MÜÜME KAUPLUSE FENG TÜHJAKS!!!
Kolimiseelne tühjendusmüük
Lossi tänav 18
alates 10. märtsist.
KOGU KAUP
-50%

UUS POOD,
UUS KAUP,
SUUREM VALIK
märtsi lõpust
aadressil
Tartu tänav 6,
Viljandi.

Vastvalminud HELME PANSIONAAT
Pansionaat pakub hoolekandeteenust vanuritele ja puuetega inimestele.
- Majutus
- Toitlustus neli korda päevas
- Hooldus terve ööpäeva
- Kohapealne meditsiiniline teenindus
- Võimaluste loomine, et tegeleda hobide ja huvialadega

Paketi hind 550 € kuus.
Info 5330 4252.

Viljandi Maxima X kauplus kutsub tööle
•MÜÜJAID
•KASSAPIDAJAID-MÜÜJAID
•PEAKASSAPIDAJAT
Info tel 602 3116 • personal@maxima.ee
MAXIMA Meil on tulevikku!

LATOOG OSAÜHING Kauplus AUTOVÄRVID
segab ja müüb autovärve (alates 50 grammist) ning aerosoolvärve (toonid kõikidele automarkidele, RAL-toonid).
Müügil eeltöömaterjalid, pahtlid, kruntvärvid, liivapaberid, poleerimisvahendid, korrosioonitõrjeõlid, -vahad jm.
Samuti teeme sõidukite kereremondi- ja värvimistöid. Esiklaaside vahetus.
Asume Riia mnt 54-h (vana KEK-i hoovis). Tel 433 6134 või 504 8234, OÜ LATOOG.

Tule tagasi, Gabriel!
ENE JÄRVIS
ANNE PALUVER
AGNES AALISTE
JÜRI AARMA
11. märts 19.00 VASTEMÕISA Rahvamaja
25. märts 19.00 KARKSI VALLA Kultuurikeskus
Piletid müügil Piletilevis ja kohapeal.
VANA BASKINI TEATER
TALLINNA KULTUURIVÄÄRTUSTE AMET

SUNOREK AKNAKATTED
Suur Päikesevarjutus
Valik pimendavaid RULOOKARDINAID kuni -40%
Kõik laokollektsiooni VOLDIKKARDINAD kuni -20%
Uue erikollektsiooni KARDINAKANGAD -30%
Sunoreki salongides üle Eesti 5.-31. märts

Liivalaia salong
Liivalaia 40, Tallinn
Tel 660 7004

Mustamäe salong
Sõpruse pst 170, Tallinn
Tel 658 7893

Tartu salong
Sõbra 54 (Turu Ärimaja)
Tel 7 340 096

Pärnu salong
Pikk 11
Tel 44 30 884

Viljandi salong
Leola 53 (Home Gallery)
Tel 434 2033

Rakvere salong
Rakvere vald
Tõrremäe (Põhjakeskus)
Tel 32 60 558

Kuressaare salong
Tallinna 30
Tel 45 33 306

Jõhvi salong
Keskväljak 6
(Jõhvi Kaubakeskus)
Tel 33 52 015

Apteeker Marina Pacukeviča:

Niimoodi väldin mina hooajalisi haigusi ja saan tagasi oma energia

«Möödunud talvel olid mu kolleegid haiged ja töökoormus kasvas tublisti. Alustasin pea iga tööpäeva kella kaheksast ning aeg-ajalt kestsid need 12 tundi, aga mina jäin terveks. Seda tänu D-vitamiinile ja tervislikule elustiilile,» räägib noor apteeker Marina Pacukeviča.

Gripi ja viiruste kõrghooajal, kui Marina Pacukeviča töökoormus kasvas hüppeliselt, sai noor naine aru, et immuunsuse tugevdamiseks ja energiataseme tõstmiseks on vaja midagi erilist.

«Nii alustasin ma väikestes annustes D-vitamiini võtmist ning mõne nädala pärast märkasin, et hommikuti oli palju lihtsam üles tõusta: tavapärane unisus ja väsimus olid läinud. Tundsin end energilise ja vitaalsena. Tuleb tõdeda, et D-vitamiini kasutamise ajal ei saanud ma külge mitte ühtegi hooajalist haigust,» räägib Marina.

«D-vitamiini võtmine on mu tervisele olnud kasulik. Tulemused olid nähtavad ja üllatavad,» räägib Marina Pacukeviča.

Nahk ja küüned muutusid ilusamaks

Marina elab tervislikult. Ta usub korraliku toidu, füüsilise aktiivsuse, positiivsete emotsioonide ja väärtusliku puhkeaja tähtsusesse.

«D-vitamiini võttes ei kasutanud ma teisi vitamiine, nii et saan täie kindlusega väita, millist kasu D-vitamiini võtmisest koos tervisliku elustiiliga sain. Lisaks tugevamale vastupanuvõimele ja energiataseme tõusule märkasin ka, et mõne aja pärast olid mu küüned tugevamaks muutunud ega murdunud enam, naha seisukord paranes ja mul langes välja palju vähem juukseid,» jutustab Marina.

D-vitamiini kasulikud omadused

«Ma teadsin D-vitamiini kasulikest omadustest ülikooliõpingutest ja olin selle vitamiini toime kohta lugenud ka erinevatest teadusartiklitest,» räägib Marina, kellel on magistrikraad Riia Stradinši ülikoolist.

«Tuleb rõhutada, et piisav D-vitamiini kogus organismis on kasuliku toimega kilpnäärme talitlusele ja parandab ainevahetust, mille tagajärjel stabiliseerub kehakaal. Inimene muutub psühholoogiliselt tasakaalukamaks ja vähem ärrituvaks,» selgitab ta.

«Tahan ka mainida, et D-vitamiin ei ole mingi võluvits, mis parandab kõik haigused ja lahendab probleemid, kuid koos tervisliku elustiiliga võib see tõesti endaga kaasa tuua nähtava toime organismis. Nii et igal juhul soovitan teha vereanalüüsi, et selgitada välja D-vitamiini tase organismis ning kui see on ebapiisav, võtta D-vitamiini lisaks,» räägib Marina.

Suurem kogus D-vitamiini aitab ennetada paljusid haigusi

Teadlasi on üllatanud suurema annuse D-vitamiini tarvitamisega seotud tervisele soodsate toimete hulk. Eksperdid on ühel meelel selles, et enamik Euroopas elavatest inimestest saab liiga vähe päikesevitamiini, mis suudab ennetada hulgiskleroosi, südamehaigusi ja võimalik, et isegi vähki.

On kaks asjaolu, mida peaks D-vitamiini kohta teadma: kui elate Euroopas, siis on väga võimalik, et te ei saa seda piisavalt ja D-vitamiini lisaks võtmine võib aidata vältida erinevaid haigusi. Seni on saadud tõestusi selle kohta, et D-vitamiin aitab ennetada südamehaigusi, teatud tüüpi vähktõbesid, hulgiskleroosi, reumat, autoimmuunseid haigusi ja loomulikult luude hõrenemist – kui nimetada vaid mõned kasulikud toimed paljudest. Kuid see nimekiri on tunduvalt pikem.

Täiesti uus seisukoht

Kui vaadata üha esile kerkivaid teaduslikke tõendeid, mis rõhutavad organismis D-vitamiini taseme suurendamise tähtsust, ja mõelda, kuidas tervishoiuametnikud on minevikus selle vitamiini eest hoiatanud, väites, et see on potentsiaalselt mürgine ja seda võib kergesti liiga palju võtta, tuleb pähe üks küsimus: kas meid on hoitud teadmatuses sellest, kui tähtis see vitamiin tegelikult on? Tekib kiusatus niimoodi arvata.

Aju talitlus

Kahe hiljutise uuringu tulemustest selgub, et D-vitamiin võib olla elutähtis koostisosa kognitiivsete võimete säilitamiseks. Prantsusmaal Angersi ülikooli haiglas tehtud uuringu tulemustest selgub esiteks, et D-vitamiini suuremate annuste sissevõtmine vähendab riski haigestuda Alzheimeri tõvesse. Lisaks avastas Minneapolise veteranide meditsiinikeskuses (VA Medical Center) tegutsev USA teadlaste rühm, et madala D-vitamiini tasemega vanemaealistel naistel oli üldiste kognitiivsete võimete halvenemise tõenäosus suurem.

Tuhanded retseptorid

See ei tule kellelegi üllatusena, et D-vitamiin toetab eelkõige aju, luude, immuunsüsteemi, lihaste tervist. Mõned aastad tagasi teatasid Briti ja Kanada uurijad teadusajakirjas Genome Research, et D-vitamiin kontrollib rohkem kui 200 geeni, mis mõjutavad meie riski haigestuda sellistesse haigustesse nagu hulgiskleroos, reumatoidartriit, jämesoolevähk või diabeet (kui nimetada ainult mõned neist). Teadlased leidsid 2776 niinimetatud seondumiskohta, kus D-vitamiin kinnitub haiguste avaldumist reguleerivatele geenidele.

Aeg muutusteks

Arvestades viimastel aastatel esile kerkinud uurimuste mõjukust ja seda, kui palju teaduslikku infot leidub praegu D-vitamiini tähtsuse kohta inimese tervisele, on aeg tõsiselt kaaluda kehtivate D-vitamiini soovitatavate päevaannuste suurendamist. Eriti tähtis on see järgmiste faktide valguses.

- Kuni 25 protsendil Ühendkuningriigis elavatest lastest on D-vitamiini puudus (väidab professor Mitch Blair, kes on üks Suurbritannia juhtivaid eksperte D-vitamiini alal).
- Inglismaal on suurenenud rahhiidi (luude väärarengu) esinemissagedus.
- Toidus leiduv katab vaid 10 protsenti päevasest soovitatavast D-vitamiini vajadusest.
- Arvatakse, et pool Ühendkuningriigi valgenahalistest ning koguni 90 protsenti tumedanahalistest ja Aasia päritolu inimestest on D-vitamiini puuduses.

Mujal Euroopas, sealhulgas Baltimaades, on sarnane kliima, kus mitme kuu jooksul on suhteliselt vähe päikesepaistet. Kogu talve jooksul on nahal peaaegu võimatu toota piisavalt D-vitamiini, niisiis on toidulisandid kindlasti vajalikud. Küsimus on, kui palju tuleb vitamiini võtta, et katta selle tegelik vajadus.

Miks on D-vitamiin nii tähtis?

Aastaid tagasi oli tavaline, et inimesi hoiatati võtmast liiga palju D-vitamiini. Praegu on juhtivad teadlased ühel meelel, et enamik Euroopas, eriti selle põhjapoolsetes osades elavatest inimestest ei saa toidust ja päikesevalgusest piisavalt palju D-vitamiini. Veel on teadlased jõudnud järeldusele, et me vajame palju rohkem D-vitamiini, kui varem arvati.

D-vitamiin on tähtis paljude funktsioonide jaoks ning uuringutes on dokumenteeritud, et piisav hulk D-vitamiini:

- hoiab luud ja hambad tugevad,
- tagab immuunsüsteemi hea töö,
- toetab normaalset lihaste talitlust,
- ennetab diabeeti,
- võib vähendada riski haigestuda teatud vähitüüpidesse,
- paistab vähendavat hulgiskleroosi haigestumise riski.

Parim D-vitamiini allikas on päikesevalgus, ent kuna Põhja-Euroopas on päikesepaistet üldiselt vähe – piisaval hulgal vaid mõnel kuul aastas – on mõistlik tarvitada toidulisandit.

Kuidas saada piisavalt D-vitamiini?

Peale heade D-vitamiini allikatena tuntud toitude söömise ja maist augustini iga päev keskpäeva paiku vähemalt pool tundi päikese käes viibimise võite kaaluda toidulisandi tarvitamist. Kuna D-vitamiin on rasvlahustuv, on mõned tootjad toonud turule želatiinkapslid, milles D-vitamiin on lahustatud taimeõlis. See kindlustab vitamiini palju parema omastamise organismis. Nii et kui te soovite, et D-vitamiin hästi imenduks, kasutage kapsleid. Kalaõli enamasti D-vitamiini ei sisalda.

REKLAAM

UUS JA TUGEVAM

D-Pärlid 1000

Päikese-vitamiin

- 25 mcg (1000 IU) D₃-vitamiini
- lahustatud külmpressitud oliiviõlis, mis tagab hea imendumise ja välistab GMO päritolu
- väike ja kergelt neelatav želatiinkapsel
- aitab hoida luid, hambaid ning immuunsüsteemi talitlust normaalsena
- blisterpakend hoiab kapslid hügieenilisena kuni kasutamise hetkeni
- kõrge kvaliteet rahvusvaheliselt tunnustatud tootjalt
- 40 ja 120 kapslit pakendis

Pakkumine kehtib märtsis hästi varustatud apteekides.

Pharma Nord
www.pharmanord.ee

REKLAAM

Käed ja jalad soojaks!

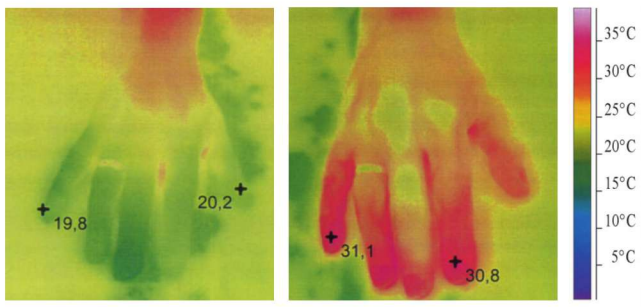

Ilma *Ginkgo biloba*'ta: 10 minuti pärast tõuseb naha temperatuur 12,6°C-lt kuni 20°C-ni.

Kasutades *Ginkgo biloba*'t: 10 minuti pärast tõuseb naha temperatuur 13,8°C-lt peaaegu 30,9°C-ni.

Termogrammid ehk soojuspildid demonstreerivad vere voolu kätes enne ja pärast Bio-Biloba (*Ginkgo biloba*) tablettide kasutamist.

Uuringu käigus hoiti käsi 2 minuti jooksul 7-kraadises külmas vees ning soojuspildid tehti 10 minutit hiljem.

Käsimüügiravim.
Bio-Biloba *(Ginkgo biloba)* 60 mg N90. Bio-Biloba *(Ginkgo biloba)* 100 mg N30 ja N60.
Toimeaine: hõlmikpuu lehtede standardiseeritud kuivekstrakt. Kasutamine: 1...2 tabletti päevas.
Näidustus: ajutegevuse funktsionaalsete häirete (mälu ja keskendumisvõime vähenemine) korral eakatel isikutel. Täiendava ravimina jäsemete arteriaalse verevarustuse häirete (käte ja jalgade külmetamine) korral.

Tähelepanu! Tegemist on ravimiga. Enne tarvitamist lugege tähelepanelikult pakendi infolehte. Kaebuste püsimise korral või ravimi kõrvaltoimete tekkimisel pidage nõu arsti või apteekriga.
Müügiloa hoidja: Pharma Nord ApS, Sadelmagervej 30-32, 7100 Vejle, Taani. Ravimi täielik informatsioon Ravimiameti kodulehelt www.sam.ee ja müügiloa hoidja esindajalt Pharma Nord SIA Eesti filiaal, Uus-Sadama 21-208, 10120 Tallinn, tel. 646 1030. www.pharmanord.ee

Valige kindlasti õige preparaat

Kuigi võib tunduda, et pole vahet, millist hõlmikpuupreparaati kasutada, on kvaliteedis ja toimes tohutult suuri erinevusi. Seda näitas selgelt mõned aastad tagasi avaldatud Briti uurimus. Võrreldes 18 erinevat müügilolevat *Ginkgo biloba* kaubamärki, leidsid teadlased väga suuri erinevusi ekstraktide rakke kaitsvas toimes. Mõned väidetavalt suurima hõlmikpuuekstrakti sisaldusega tooted olid peaaegu toimeta. Taanis toodetav *Ginkgo biloba* kaubamärk asetus nimekirjas esikohale.
Ka Hollandi tarbijate ühing Consumentenbond on Taani kaubamärgi kaks korda parimaks tunnistanud: üks kord selle toormaterjali ületamatu puhtuse eest ning teine kord toote üldist toimet arvestades parima hinna ja kvaliteedi suhte eest.

Allikad: J Altern Complement Med. 2003 Oct;9(5):625-9

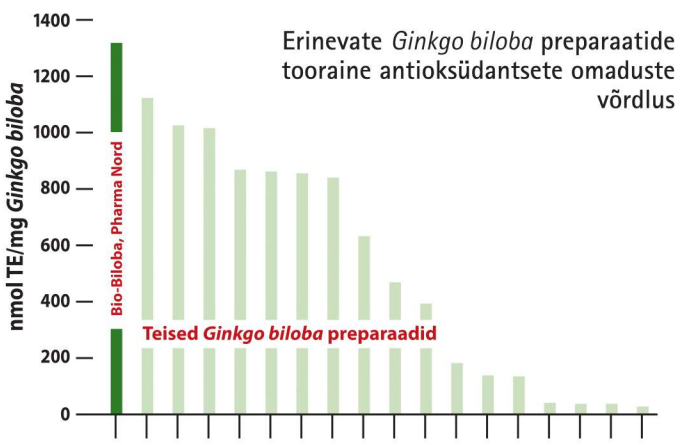

Mul ei ole enam häbi inimesi tervitada:

käed on jälle mõnusalt soojad

Kui Valéria Ferreira varem kätt surus, võis inimestele tunduda, nagu oleks nad haaranud kinni jäätükist. Nüüd on 41-aastane endine kinnisvaramaakler saanud sellest probleemist üle. «*Ginkgo biloba* preparaat, mida kasutan, on teinud mu käed ja jalad soojaks, sest mu verevarustus on paranenud. Isegi õhtul voodisse minnes ei kurda abikaasa enam, et mu jalad on jäised,» räägib Valéria.

Teiste inimestega kätlemine on osa elust. Siiski oli Valéria Ferreira alati kahevahel, kui see taas ees ootas, sest tal olid kohutavalt külmad käed. Tänu looduslikule preparaadile, mille kohta ta ühest ajakirjast luges, ei pea ta enam selle pärast muretsema.
«Mu käed ei ole enam külmad ja ebameeldivad katsuda. Nüüd on mul mõnusalt soojad sõrmed ning samuti on paranenud verevarustus jalgades, nii et ma ei pea enam mehe kurtmise tõttu magama öösiti sokkidega,» ütleb ta.

Märkmepabereid pole enam vaja

Aga lugu siinkohal veel ei lõpe. Tänu paranenud verevarustusele mitte ainult ei muutunud Valéria käed ja jalad soojaks, vaid ka ta mälu on tunduvalt paranenud.
«Mõned aastad tagasi hakkasin jälle õppima ning avastasin, et asjad ei jää enam nii hästi meelde. Seetõttu oli mul abiks hulk märkmepabereid erinevates paikades, aga enam ma neid ei vaja. Mulle tundub, et asjad jäävad nüüd paremini meelde.»

«Olin kõhklev, kui pidin teiste inimestega kätlema, sest mu käed olid jääkülmad. Nüüd on need mõnusalt soojad. Isegi mu jalad ei külmeta enam, nii et saan magada ilma sokkideta,» räägib Valéria Ferreira.

Uni ilma krampideta

Veel üks asi, mida Valéria märkas, oli ebameeldivate öiste jalakrampide kadumine.
«Mul ei olnud aimugi, et *Ginkgo biloba* võiks aidata nende tüütute krampide vastu, mis mind öösiti üleval hoidsid, aga minu puhul on need krambid nüüdseks kadunud,» räägib ta.
Valéria ei tööta enam kinnisvaravaldkonnas. Nüüd veedab ta oma tööpäevi mööbli- ja sisekujunduskaupluses. Õhtuti on ta hõivatud õpingutega ülikoolis ning tavaliselt ei lõppe päev enne kella kümmet.
«Vähemalt saan ma nüüd korralikult magada,» rõõmustab Valéria ning on tänulik, et leidis loodusliku mooduse oma terviseprobleemide lahendamiseks.

Verevarustust parandav taimeekstrakt

Hõlmikpuu turgutab tervist

Viimase aja üks märkimisväärsemaid avastusi on hõlmikpuu (*Ginkgo biloba*), veresooni laiendav taimeekstrakt, mis aitab hapnikul ja toitainetel paremini kõigisse kehakudedesse pääseda.

Inimese vananedes veresooned ahenevad ja muutuvad verele raskemini läbitavaks. Isegi ainult osaliselt takistatud vereringe aeglustab organismi talitlust. Teadlased on avastanud, et selle vastu aitab *Ginkgo biloba*, hõlmikpuu lehtedest saadav taimeekstrakt.

Tervise üleüldine paranemine

Põhimõtteliselt laiendab hõlmikpuuekstrakt veresooni, soodustades sellega verevoolu. *Ginkgo biloba*'l on veel üks tähtis toime, nimelt vähendab taimeekstrakt vere viskoossust ehk kleepuvust. See väldib vereliistakute (trombotsüütide) kokkukleepumist ja veri muutub vedelamaks, mis omakorda hõlbustab vere ringlemist kehas.

Parem mälu

Inimese aju tarvitab ära umbes 25 protsenti kogu organismi hapnikuvajadusest, niisiis ei ole raske ette kujutada, kuivõrd võib *Ginkgo biloba* vaimseid võimeid parandada. Hõlmikpuuekstrakti võtvad eakad leiavad, et neil on kergem üksikasju meelde jätta ja lihtsam keskenduda, aga *Ginkgo biloba* tarbimine toob muudki kasu.

Soojemad käed ja jalad

Uurijad on näiteks tõestanud, et *Ginkgo biloba* parandab verevarustust jäsemetes ehk keha nii-öelda äärealadel – kätes ja jalgades. Termograafia (spetsiaalne tehnika, mis näitab värvide abil temperatuuride erinevusi) abil on teadlastel õnnestunud näidata, kuidas pärast *Ginkgo biloba* kasutamist muutuvad külmad kehapiirkonnad soojaks. Teisisõnu tõstab paranenud verevarustus sõrmede ja varvaste temperatuuri.

Ainulaadne ekstrakt

Lõppkokkuvõttes toetab *Ginkgo biloba* füüsilist ja vaimset heaolu ning paistab olevat äärmiselt kasulik vahend tervise säilitamiseks, eriti vanemas eas. Verevarustuse probleemide vastu ei ole praegusel ajal olemas mingeid muid preparaate, millel oleks ligilähedaseltki sama toime kui hõlmikpuuekstraktil. Selles mõttes on see preparaat ainulaadne.

Ginkgo biloba pakub lahendust mitmetele terviseprobleemidele

Kui meie käed ja jalad on külmad või kui meil on hakanud tekkima raskusi asjade meeles pidamise ja keskendumisvõimega, võime süüdistada halvenenud verevarustust. Üks efektiivsemaid mooduseid hästi toimiva verevarustuse taastamiseks on tarvitada *Ginkgo biloba*'t. See võimas preparaat, hõlmikpuu (*Ginkgo biloba*) lehtede ekstrakt, laiendab veresooni, vähendab vereliistakute kleepuvust ning aitab suuremal hulgal verel, hapnikul ja toitainetel jõuda rakkudeni. Uuringud on näidanud, et *Ginkgo biloba* ekstrakt on eriti kasulik eakamatele, kelle ajutegevuse funktsioonid on aeglustunud aju verevarustuse halvenemise tõttu. Kuna inimese aju hapnikutarbimine moodustab kogu organismi hapnikutarbimisest tervelt 25 protsenti, siis on hea verevarustus äärmiselt oluline.
Ginkgo biloba'l on teaduslikult tõestatud toime ka selliste probleemide korral nagu

- külmetavad käed ja jalad
- käimisel tekkiv valu jalgades

Ginkgo biloba ekstraktide kvaliteet kõigub suuresti. Toime erinevus võib olla lausa viiekümnekordne. Mahuka Briti uuringu *(The Journal of Alternative and Complementary Medicine, Vol. 9, issue 5,2003, pp 625–629)* kohaselt on Taani preparaadis Bio-Biloba (*Ginkgo biloba*) kasutatav hõlmikpuuekstrakt 18 erineva toote teaduslikus võrdluses kõige parema antioksüdantse aktiivsusega.

Sónia Ribeiro on 50-aastane hambaarsti assistent. Ta on innukas sportlane ja treenib peaaegu iga päev. Ta elab ranna lähedal ja päikselise ilma korral ei loobu ühestki võimalusest sinna minna. «Isegi talvel jalutan või treenin rannas, naudin seda väga,» ütleb ta.

Midagi oli siiski võimalik ette võtta!

Mind kurnanud liigesevalu on igaveseks kadunud

«Kartsin tõsiselt, et pean loobuma jooksmisest ja spordist, kuid leidsin lahenduse. Lugesin glükoosamiini sisaldavast toidulisandist ning otsustasin seda proovida. Peale glükoosamiini tarvitamist tunnen end suurepäraselt,» jutustab Sónia Ribeiro, 50-aastane hambaarsti assistent, kes elas piinavates valudes.

Sónia Ribeiro taolise sporti ja liikumist armastava inimese jaoks on valutavad liigesed nagu kõige hullem õudusunenägu. Viimase kahe aasta jooksul on teda piinanud valu kätes, puusades, põlvedes ja isegi kaelas. Nüüd on probleem kadunud ja ta teab täpselt, mis teda aitas.

«Seda tegi glükoosamiini ja kondroitiiniga toidulisand, mille kohta lugesin ühelt reklaamlehelt. Olin käinud nii arsti kui ka füsioterapeudi juures, peale selle kiropraktikale ja idamaistele tehnikatele spetsialiseerunud masseerija juures, kuid miski ei aidanud. Toidulisand see-eest tegi imesid,» räägib Sónia.

Suurepärane mõju liigestele

Reklaamlehes oli teave erinevate toidulisandite kohta ja selgitus, kuidas need liigeste tervist parandavad. Sónia tähelepanu köitis toode, mis sisaldab glükoosamiini ja kondroitiini.

«Mõni kuu pärast siniste tablettide kasutama hakkamist tundsin oma seisundi paranemist. Ma polnud algul päris kindel, kas muutuse põhjustas toidulisand, kuid hiljem taipasin, et nii see oli,» tõdeb ta.

Raske on kirjeldada kergendust, mida ta tundis. Sónia kartis väga, et valutavad liigesed ei lase tal treenida – see oleks olnud ahastamapanev.

«Ma spordin viis korda nädalas ja teen regulaarselt jõutrenni. Tundsin joostes või kõhulihaste harjutusi tehes valu puusades. Mu käed valutasid pidevalt ja mõnikord oli mul purgikaane avamiseks vaja abi paluda. Ühel hetkel ütles arst mulle, et pean jooksmisest loobuma,» jutustab Sónia.

Loomulik lahendus

Kõik see on nüüdseks selja taha jäänud. Glükoosamiiniga toidulisand on tema kannatustele lõpu teinud. «Aeg-ajalt on kuulda raksuvat heli, ei midagi enamat,» räägib Sónia.

Liigesekõhre koostisosad glükoosamiin ja kondroitiin on aidanud sadu tuhandeid inimesi, need aitavad ennetada kõhre hävimist ning mõnede asjatundjate arvates võivad isegi mõningal määral aidata kahjustatud kudesid taastada.

Teaduslikult tõestatud

On tehtud uuringuid, mis tõestavad, et glükoosamiin ja kondroitiin võivad liigesevalu leevendada sama tõhusalt kui mittesteroidsed põletikuvastased vahendid. Peale selle võib toidulisand oluliselt parandada liigeste tööd ja aidata inimestel pöörduda tagasi toimingute juurde, mis põhjustasid varem suurt valu.

Teadlased väidavad, et kui te ei tunne toimet 8–12 nädala pärast, on tõenäoline, et toidulisand teile ei mõju. Kuid arvestades võimalust, et vahend siiski mõjub – ja võimalus on väga suur –, tasub igal juhul proovida.

TERVISEUUDISED

Liigesed on teile selle eest tänulikud:

pange oma valutavad põlved uuesti korralikult tööle

Kui arvate, et valu, raksumine ja kangus põlvedes on probleem, mis kuhugi ei kao ning millega teil tuleb õppida elama, arvake uuesti. Osteoartroosi korral kasutatava kahe loodusliku ühendi, glükoosamiini ja kondroitiini toime avaldab muljet isegi arstidele.

Vanaduse juures on üks tõsiselt häiriv asjaolu see, et liigesed hakkavad tunda andma. Nad on kanged, valutavad ning te kogete, kuidas tegevused, mis varem pingutust ei nõudnud, muutuvad järjest raskemaks, näiteks jooksmine, tennise mängimine, jalgrattasõit ja pikad jalutuskäigud. Kas te teadsite, et saate oma valutavaid ja raksuvaid liigeseid aidata, ilma et peaksite võtma ravimeid või minema operatsioonile?

Äratage kõhred uuele elule

Teadlased on avastanud, et vanusest tingitud liigesekõhre hävimist (mis põhjustabki liigeseprobleeme) on võimalik aeglustada kahe naturaalse ühendi, glükoosamiini ja kondroitiini abil. Neid terve kõhrkoe koostisse kuuluvaid aineid võib tarvitada toidulisandina. See on tõendatult ohutu viis kahjustatud kõhre kaitsmiseks ja taastamiseks.

Uuringutes dokumenteeritud

Kümned avaldatud uuringud näitavad, et glükoosamiini ja kondroitiini kasutamine toidulisandina peatab kõhre edasise hävimise ning aitab valu vastu, eriti põlveliigestes. Mahukates kliinilistes uuringutes on näidatud, et glükoosamiini sisaldavad toidulisandid:

- vähendavad valu sama tõhusalt kui MSPVAd (mittesteroidsed põletikuvastased ravimid),
- parandavad liigesefunktsiooni,
- on peaaegu ilma kõrvaltoimeteta.

Looduslikud ehituskivid

Nii glükoosamiin kui ka kondroitiin osalevad organismis kõhrkoe tootmisel ja säilitamisel. Tegemist on ainetega, mis annavad kõhrele tugevuse, vastupidavuse ja põrutusi leevendava omaduse. Glükoosamiini saadakse koorikloomade (krevettide) ekstraktist. Koorikloomade suhtes allergilised inimesed ei peaks glükoosamiini sisaldavaid toidulisandeid kasutama.

Kuidas glükoosamiin/kondroitiin toimib?

- põletikuvastaselt,
- stimuleerib kõhrkoe sünteesis osalevaid valke (proteoglükaane),
- pärsib teatud ensüüme, mis lõhustavad kõhrkude.

REKLAAM

KORRAS LIIGESED läbi elu

Elu on palju parem ilma piiranguteta. Bio-Glucosamine FORTE sisaldab glükoosamiinsulfaati, kondroitiinsulfaadi ekstrakti ja C-vitamiini. C-vitamiin aitab kaasa kollageeni normaalsele moodustumisele kõhrkoe ja luude normaalseks talitluseks.

KVALITEET TAANIST

- Toormaterjal pärineb avamere tervetelt koorikloomadelt, kelle organism ei sisalda antibiootikume.
- Hügieeniline blisterpakend.
- Kõrge kvaliteet rahvusvaheliselt tunnustatud tootjalt.

Bio-Glucosamine FORTE ja Bio-Glucosamine N150 märtsis kuni -20%

TÄIUSTATUD KOOSTIS! Nüüd C-vitamiiniga

Pakkumine kehtib hästi varustatud apteekides.

Pharma Nord www.pharmanord.ee

Energiaallikas, mis muutis nende elu

Meie vastupidavus tõusis ja keskendumisvõime paranes!

«Tänu preparaadile Q10 ei vaeva mind enam pidev väsimus ja päevane unisus,» räägib Iveta. Tema kolleeg Elena, kes samuti kasutab Q10-t, toetab Iveta arvamust ning lisab: «Ka minu vastupidavus ja keskendumisvõime on paranenud!»

«Me mõlemad tundsime, et koensüüm Q10 täidab meid energiaga ja suurendab keskendumisvõimet,» räägivad Iveta ja Elena – rahvarohkes apteegis töötavad kolleegid.

Mõlemad naised töötavad ühes ja samas apteegis Lätis. Tähelepanu väärib see, et nende probleemide lahendus Q10 oli sõna otseses mõttes nende käeulatuses apteegiriiulil, ent naised märkasid seda alles siis, kui Iveta perearst seda talle soovitas. «Arst soovitas mulle preparaati Q10, sest olin haiguse tõttu väga väsinud ja tundsin, et mul ei ole üldse energiat. Nüüd olen seda toidulisandit kasutanud juba kaks aastat ja võin öelda, et vahe endisega on tohutu,» räägib 43-aastane Iveta. Kui tema 38-aastane töökaaslane Elena märkas Ivetaga toimunud positiivseid muutusi, otsustas ta samuti Q10 kapsleid proovida. Mõne aja pärast tundis ta, et enesetunne on märgatavalt paranenud.

«Minu füüsiline vastupidavus on oluliselt parem ja ma jaksan oma lastega aktiivselt aega veeta. Peale selle on mul nüüd palju lihtsam keskenduda,» räägib Elena ning lisab, et ka tema arst kiitis Q10 kasutamise heaks. Naine märkis, et tema juuksedki on Q10 kasutamise tulemusena muutunud palju kohevamaks ja tervemaks, ehkki ta värvib neid kord kuus.

Päevane unisus on kadunud

Ivetale sai Q10 tõeliseks päästerõngaks, sest varem ei võimaldanud tervis tal täisväärtuslikku elu elada.

«Jäin sageli päeval tukkuma, sest tundsin pidevat väsimust. Nüüd on see kõik minevik. Minu vaimsed võimed on paranenud ja mul on energiat isegi nii palju, et suudan kaks korda nädalas ülikoolis käia. Märgatavalt on paranenud ka minu stressitaluvus,» räägib Iveta. Naine ei pea enam tarvitama ravimeid, mida oli südamerütmihäirete raviks võtnud ligi kakskümmend aastat. Huvitav, et isegi Iveta kosmeetik mainis, et naise nahk näeb noorem ja tervem välja.

Energia naturaalsel kujul

Iveta ja Elena on koensüüm Q10 toimega väga rahul ning jätkavad preparaadi kasutamist. Erinevalt ženšennist ja teistest toodetest, mida tarvitame oma energiataseme tõstmiseks, on Q10 aine, mida toodab ka inimorganism. Vanusega, samuti mitmete haiguste tagajärjel Q10 loomulik süntees aeglustub. Tänu teaduslikule avastusele Q10 rollist inimorganismi energiatootmises pakutakse seda ainet praegu kapslitena, mis tõstavad loomulikul moel koensüümi Q10 taset organismis.

Energia, millesarnast te varem pole tundnud

Stimulandid nagu kohv ja ženšenn küll ergutavad, aga nende mõju jääb kahvatuks võrreldes energiasüstiga, mille saate koensüümi Q10 sisaldavast preparaadist. Sellele on olemas täiesti loogiline seletus.

Kui otsite võimalusi oma energiavarude suurendamiseks, unustage kohv, ženšenn, guaraana ja teised stimulandid. Need võivad teid küll ergutada ja leevendada väsimust, aga kui tahate proovida midagi, mis teie enesetunnet tõepoolest muudab, võtke koensüümi Q10. Seda vitamiinilaadset toitainet kasutavad rakud ise organismi optimaalseks talitluseks vajaliku energia tootmiseks. Vanuse kasvades Q10 tootmine keharakkudes väheneb. Seepärast kiputegi sagedamini väsima ja ka kurnatustunne tekib kiiremini. Teie keha lihtsalt ei suuda enam elutempoga sammu pidada.

Nagu oleksite jälle noor

Kui võtate koensüüm Q10 preparaati, paraneb teie keha võime energiat toota. Mida rohkem Q10-t teie organismis on, seda kergem on keharakkudel energiat toota. Märkate nii suuremat heaolutunnet ja vastupidavust kui ka seda, et teie organism hakkab paremini funktsioneerima. Paljud eakad, kes on hakanud koensüümi Q10 tarvitama, räägivad, kuidas nad „tunnevad ennast taas noorena" ja leiavad endas äkki piisavalt jaksu aias toimetamiseks, jalgrattasõiduks ning lastelastega mängimiseks.

Looduslik energia

Q10 on ainus tõepoolest looduslik energiaallikas, mida te oma organismile pakkuda saate. Rakkudele on see aine tuttav, sest nende talitlus sõltub sellest. Koensüümi Q10 sisaldava preparaadi kasutamine on loomulik viis panna keha paremini funktsioneerima ja anda talle elujõudu. Uuringute tulemused näitavad, et Q10 tarvitamine ei mõjuta organismi võimet ise seda ainet toota. Kui te lõpetate toidulisandi võtmise, taandub Q10 tase organismis samale tasemele nagu enne Q10 preparaadi tarvitamist.

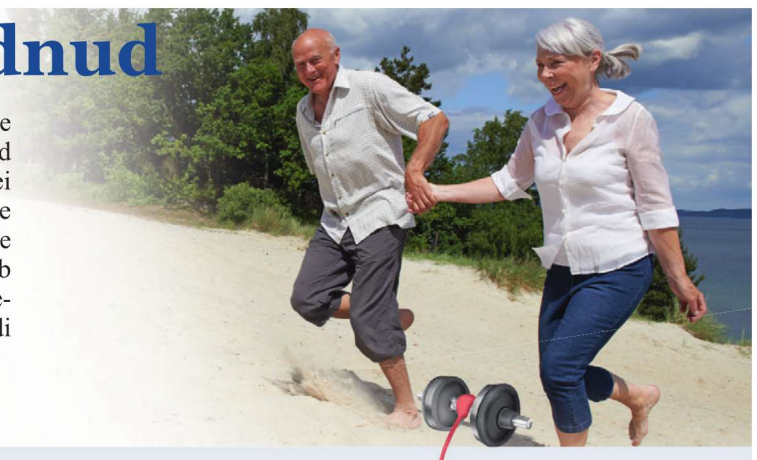

Lisajõud südamelihasele

Kõige rohkem energiast sõltuv organismi funktsioon on südamelihase rütmiline kokkutõmbumine. Pidev pumpamine nõuab väga suures koguses energiat. Nõrga südamega inimeste organism ei tooda piisavas koguses energiat. Nii jääb südamel jõudu väheks ja see seletab, miks inimene väsib kergesti, rinnus on valud ning kurnatustunne tekib palju kiiremini kui normaalse südametalitlusega inimesel.

Kui halvenenud südametalitlusega inimesed võtavad koensüümi Q10 preparaati, paraneb nende südametalitlus. Nad suudavad pikemat aega järjest füüsiliselt aktiivsed olla, ilma et hakkaksid hingeldama, ja nende üldine enesetunne on palju parem.

Koensüümi Q10 tarvitamist on seostatud veel nii mõnegi positiivse mõjuga. Näiteks on uuringud näidanud, et

- paraneb immuunsüsteemi talitlus;
- harvem esineb kolesteroolitaseme vähendamiseks kasutatavate ravimite (statiinide) kõrvalnähte (nt lihasvalu).

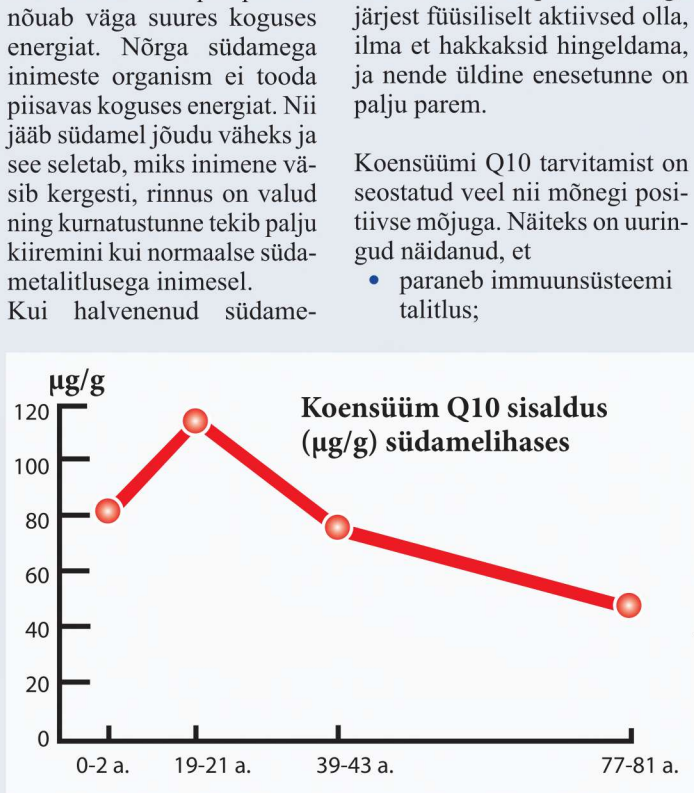

(Allikas: Lipids vol. 24, no. 7 (1989))

Q10 sisaldus elutähtsates organites, nagu süda saavutab oma tipu kahekümnendatel eluaastatel. Pärast seda hakkab Q10 tase langema vananemise ja mõningatel juhudel haiguste tulemusena. Q10 lisamanustamine võib kompenseerida selle vähesust.

REKLAAM

LAE END ENERGIAGA!

Bio-Quinone Q10 sisaldab koensüümi Q10 ja vitamiini C, mis aitab kaasa normaalsele energiavahetusele ning aitab vähendada väsimust ja kurnatust.

Märtsis kuni -20%

Pakkumine kehtib ainult hästi varustatud apteekides.
Otsi parimat hinda: www.raviminfo.ee ja www.apteegiinfo.ee.

KVALITEET TAANIST

Pharma Nord
www.pharmanord.ee

Terviseuudised koostas House of Trends ApS, Simmerstedvej 201, DK-6100 Haderslev, Taani.